

ክፍል ፲፩

የቅዱስ ቁርባን የመስዋዕት ሥራ በአውሮፓ ቤተ ክርስቲያን ፤

ለ· በግሪክ ኦርቶዶክስ ፤

ይሁን እንጂ ከላይ በክፍል ፪ና ፩-፮-፰ ጀምሮ ታሪካቸው በሚገባ የተብራራው የቅዱስ ቁርባን የመስዋዕት ሥራ ከክርስቲያኖች ሃይማኖት የሥልጣን መሣሪያ ማለትም ፖለቲካ እየሆነ ሄዶ ከመለያየታቸው በፊት ከ፩ ዓ.ም. እስከ ፬፻፶፩ ዓ.ም. ድረስ ከፍ ብሎ በክፍል ፲ ላይ የመስዋዕቱ ማለት የቁርባኑ አሠራር ቅደም ተከተሉን ጠብቆ ታሪኩ ጭምር እንደተገለጸው ሁሉ የግሪክ ኦርቶዶክስ ፤ የሮማ ካቶሊክ ፤ የቅዱስ ቁርባን ሥርዓት እንደ ዛሬዋ የእናት ኢትዮጵያ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቁርባንና ሥርዓት እንደነበር የማይካድ እውነት ነው ።

የግሪክ ኦርቶዶክስ በአሁኑ ጊዜ ያለው የቅዱስ ቁርባን ሥርዓትና አሠራር በምን ጊዜ እንደተጀመረ ራሳቸውም በትክክል የማያውቁት ቢሆንም አብዛኞቹ እንደሚሉት በ፲፱፻፲፱ ዓ.ም. ገደማ እንደተጀመረ ይተረክ ለታል ፤ በለዚህ የክርስቶስ ሥጋ ይሆናል ብለው የሚያቀርቡት ጎብሥት ከፃጺህ ስንዴ የተሠራ ይሁን አይሁን አይታወቅም ለማወቅም አይፈለግም ፤ ነገር ግን በማንኛውም ዳቦ ቤት የተጋገረ ሆኖ ግን ካህናቱም ሆኑ ወይም ምዕመናን ለመስዋዕት ብለው በተለይ ከብ አድርገው ያሠሩት መሐሉ መስቀል ያለበት ጎብሥት ሲሆን ዱቄቱ ግን በማንኛውም ዳቦ ቤት ለሕዝብ የሚጋገረው ነው ፤ እንግዲህ የኦርቶዶክሶች የመስዋዕት አሠራር ከዚህ በላይ እንደተገለጸው ሲሆን የክርስቶስ ደም ይሆናል ብለው የሚያቀርቡት ደግሞ እንደማንኛውም የወይን ጠጅ በፋብሪካ የተሠራ ሆኖ በተለይ በወፍራሙ የተጨመቀ ነው ፤ ነገር ግን ኦርቶዶክሶች በሚቀድሱበት ጊዜ ወዲያውኑ ስለሚያሰክር እንዳይሰክሩ የፈላ ውሀ ይጨምሩበታል ። ወይኑ ለቁርባን ብቻ የተዘጋጀ ሳይሆን የፈለገ ማንኛውም ሰው ገዝቶ ሊጠቀምበት ይችላል ። በለዚህ የጎብሥቱን አሠራር ከፍ ብሎ ገልጫለሁ የወይኑም አሰራር ይህንን ይመስላል ። ቢሆንም የኦርቶዶክስ እምነት ተከታዮች የሆኑ ሀገሮች በሙሉ የቅዱስ ቁርባን አሠራራቸውና የቤተ ክርስቲያን ሥርዓታቸው ከቋንቋው

በስተቀር ምንም ሳይጨመርበትና ሳይቀነስበት ልክ እንደ ግሪኮች የመስዋዕት አሠራር ነው ።

የግብጽ ተዋሕዶ ኮብቲክ ቤተ ክርስቲያንም አስቀድሞ በክፍል ፲ ወደ መሐል ገባ ብዬ እንደጠቀስኩት ሁሉ ከኢትዮጵያ ተዋሕዶ ጋር እንደ የሚሆኑት በእምነት ብቻ መሆኑ የተረጋገጠ ሲሆን ነገር ግን በቤተ ክርስቲያን ሥርዓት በኩል ግን ግብጾች ከኢትዮጵያ ተዋሕዶ ይልቅ ኮብቲክ ከሚባል ከቤተ ክርስቲያናቸው ቋንቋ ጀምሮ ከግሪክ ኦርቶዶክስ ቋንቋና ሥርዓት በጣም እንደሚቀራረብ የታወቀ ነው ። የቅዱስ ቁርባን አሠራራቸውም ከግሪኮች የሚለየው ስንዴውን ከገበያ ገዝተው አስፈጭተው ጎብሥቱን ስለሚሠሩ ብቻ ሲሆን ወይኑ ግን እንደ ግሪኮች በፋብሪካ የተጨመቀ የሚያሰክር ነው ። የሌሎች የተዋሕዶ እምነት ተከታዮችም የቅዱስ ቁርባን ሥራ ልክ እንደ ግብጾች መስዋዕት አሠራር ነው ።

ሐ· የቅዱስ ቁርባን አሠራር በሮማ ካቶሊክ ፤

የሮማ ካቶሊኮች የመስዋዕት ሥራ በክፍል ፭ እንደተገለጸው ሁሉ ጥቅምና ሥልጣን ፍለጋ ከግሪክ ኦርቶዶክስ ከመገንጠላቸው በፊት ከላይ በክፍል ፲፩ እንደተብራራው ልክ እንደ ግሪክ ኦርቶዶክስ የመስዋዕት አሠራር እንደነበር የታወቀ ነው ። ነገር ግን ከ፩፻፲፱ እስከ ፩፻፶፬ ዓ.ም. ከኦርቶዶክስ ካቶሊክ በሚል ስም ከተለዩ በኋላ ግን የራሳቸው የሆነ የመስዋዕት ሥራ አላቸው ። ይኸውም ካቶሊኮች ለቅዱስ ቁርባን የሚሆን የክርስቶስ ሥጋ ይሆናል ብለው የሚያቀርቡት አዚም የሚባል ልክ እንደ ሃምሳ ሣንቲም ሆኖ የተሠራ ብስኩት የሚመሥል ሲሆን ከአፍ ሲገባ ወዲያውኑ መካከ የሚል ነው ፤ ለብዙ ዘመን የሚሆን በአንድ ጊዜ በፋብሪካ የተሠራ እንደሆነም አይካድም ።

እንዲሁም የክርስቶስ ደም ይሆናል ብለው የሚያቀርቡት ደግሞ ከፍ ብሎ በክፍል ፲፩ ላይ እንደተጠቀሰው ሁሉ እንደ ኦርቶዶክሶችና እንደ ግብጾች ጣፋጭ ሆኖ በፋብሪካ የተጨመቀ የሚያሰክር የወይን ጠጅ ነው ።

አስቀድሜ በክፍል ፱ ላይ እንዳብራራሁት ሁሉ በዘመናችን ለገብረተሰቡ በጣም ጠንቅ የሆኑ የተለያዩ እምነቶች በሙሉ የመነጨትና የፈለሱት ከካቶሊክ መሆኑን የታወቀ ቢሆንም የአብዛኞቹ የመሥዋዕት ሥርዓት የሚከተሉት ምንም ሳይጨመርበትና ሳይቀነስበት ልክ እንደ እናታቸው እንደ ካቶሊክ የቅዱስ ቁርባን አሠራር ነው።

መ. የጥናቱ መዝጊያ፡

በዚህ ዝግጅትና ጥናት ውስጥ አስቀድሜ በክፍል ፪ና ፮-፯ ላይ ስለ ሦስቱም ቀደምትና ታላላቅ ቤተ ክርስቲያኖች የእምነት ልዩነት ከእነማን ረጃው ጭምር በሚገባ እንደገለጽኩት ሁሉ ሃይማኖት የገዢዎች የሥልጣን (የፖለቲካ) መሣሪያ እየሆነ ሄዶ ከመለያየታቸው በፊት ፈጣሪያችንና አምላካችንን ኢየሱስ ክርስቶስ በመሠረታት ሐዋርያት ሰብአ አርድዕት ባጸኗት እንዲሁም በ፪፻፳፩ ዓ.ም. በኋላ ፪፻፲፰ አባቶች በ፪፻፳፩ ዓ.ም. በቁስጢንጥንያ ፩፻፶ አባቶች በ፬፻፴፩ ዓ.ም. በኤፌሶን ፪፻ አባቶች ተሰብሰበው የጠበቁት የእምነት መሠረት አንዲት ቅድስት ተዋሕዶ ነበረች።

ነገር ግን ከጊዜ በኋላ ሮማውያንና ግሪኮች የገዢዎች መሣሪያ በመሆን እንድትከፋፈል አደረገች። ይኸውም በ፬፻፶፩ ዓ.ም. ከተዋሕዶ አርቶዶክስ በሚል ስም ተገነጠለች፤ እንደገና ከ፩፻፲፬ እስከ ፩፻፶፬ ዓ.ም. ደግሞ ከአርቶዶክስ ካቶሊክ በሚል ተለየች፤ በ፩፻፳፻፲፯ እስከ ፩፻፳፻፳፩ ዓ.ም. ከካቶሊክ ፕሮቴስታንት በሚል ስም ተከፋፈለች። ይህ ሁሉ የሆነው ዋና ምክንያት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሥልጣንና ጥቅም ፍለጋ የገዢዎች የፖለቲካ መሣሪያ በመሆናቸው ነው።

ስለዚህ ዘለዓለማዊ የብርሃን አምላክ የሆነ ፈጣሪያችን ኢየሱስ ክርስቶስ በደሙ የመሠረታት አንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ዝንጀሮ የዋለበት የስንዴ ክምር በማስመሰል የብዙ ከሐዲዎች መፈንጫና ገንዘብ ማግኛ ዘዴ የዓርብ ገበያ እንድትሆን አጋለጧት።

ይሁን እንጂ ተዋሕዶዎች፣ አርቶዶክሶችና ካቶሊኮች የሚለያዩባቸው ከቤተ ክርስቲያን የእምነት ቀኖናዎችና ሥርዓቶች ውስጥ በጀቱ ብቻ መሆኑን የታወቀ ሲሆን፤

፩ኛ) ከ፩ቱ አእማዶ ምሥጢር ውስጥ ማለትም ከ፩ቱ የእምነት ምሰራዎች በምስጢረ ተዋሕዶ (ክርስቶሎጂ)፤

፪ኛ) ከ፩ቱ ምስጢራት ማለትም ከ፩ቱ ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በምስጢረ ቁርባን ነው።

ስለዚህ ፫ቱ ቀደምት ቤተ ክርስቲያኖች የሚለያዩት በምስጢረ ተዋሕዶና በምስጢረ ቁርባን ብቻ ሲሆን በሌሎች ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን ግን የአሠራር ቅደም ተከተል ካልሆነ በስተቀር ልዩነት የላቸውም። የጀቱም ልዩነት በዚህ ጥናት ውስጥ በክፍል ፪-፮-፯-፲-፲፩ ላይ በሚገባ የተብራራ መሆኑን አረጋግጣለሁ።

በአንድነት፣ በእኩልነት፣ በመፍጠር፣ በማስገኘት፣ ትክክልና አንድ አምላክ በሚሆኑ በአብ፣ በወልድ፣ በመንፈስ ቅዱስ ስም የተፈጠራችሁ ክቡራን እንባብያን በዚሁ ጥናት ውስጥ የእናት ኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ቋንቋ በብዛት አልተጠቀምኩም ማለትም እንደ ግዕዙ አባባል ጥናቱ የተዘጋጀው ለአዲሱ ትውልድ ስለሆነ በተቻለኝ መጠን እየተረጉምኩ ነው ያቀረብኳቸው። በዚያውም ላይ ሌላው ክፍለ ዓለም የኢትዮጵያውያንን እምነት (ዶግማ) ማወቅ ስላለበት በተለያዩ የውጭ ሀገር ቋንቋዎች ለትርጉም እንደሚመች አድርጌ ነው ያዘጋጀሁት በዚህ ቅር የሚለው ወገን ካለ ይቅርታ እጠይቃለሁ።

ክፍል ፲፪

በራሱ ጥበብ ዘለዓለማዊ የሆነ ኃይል በጣም አስደናቂ የሆኑ ሥራዎችን የሚሠራባቸው የጥበብ ሰዎች

ሀ.፩. ራፋኤል

በባሕርይ የኃይልና የፍጥረት ሁሉ መገኛ ምንጭ የሆነ ፈጣሪ እካሉ በቀስተ ደመና ብርሃን የተሸፈነ ሆኖ ነገር ግን በዓይን ሲታይ የሰው ፊት የሚመስል፤ በአንድ አንገት ላይ ጌት ራስ ያለው እንዲሁም ደግሞ ጌት ዓይነቱ የማይታወቅ የዕንቁ ዘውድ በራሱ ላይ ያደረገ ከዓይኖቹ ውስጥ በጣም የሚያስደስቱ የብርሃን ጨረር የሚያወጣ፤ በጌቱ ሰማዮችና በጌቱ የመላእክት አለቆች፤ እንዲሁም በጌቱ የኩራዝ መብራቶች እንዲሁም ጌት ቀንድና ጌት ዐይን ባለው በግ የሚመስል ሩጎሩህ መሐሪና ይቅር ባይ የሆነ አምላክ እርሱ ብቻ ነው።

ሀ.፪. ኪሩቤልና ሱራፌል፤

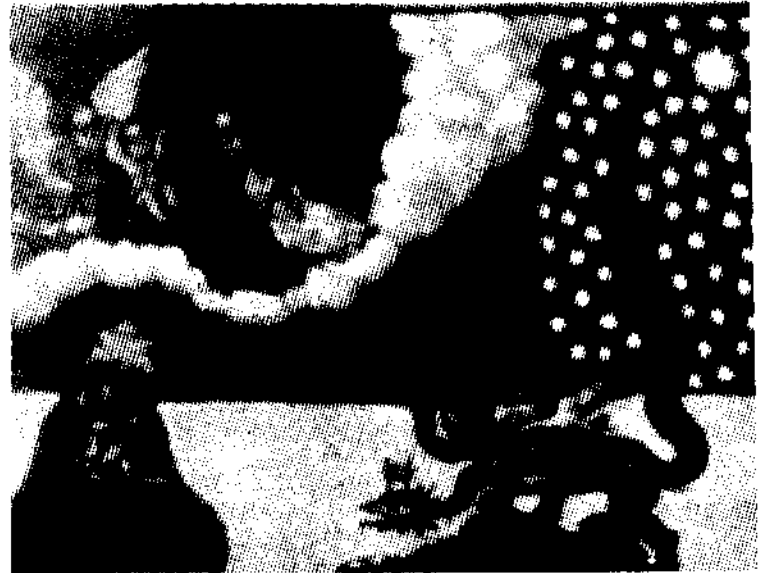
ዘለዓለማዊ ቅዱስ የሆነ መንበር የተሸከመ የጥበብ ኃይሎች ኪሩቤልና ሱራፌል ሙሉ ለሙሉ በዓይን የማይታይ ጎብሩ የማይታወቅ በአንድነትና በሦስትነት የሚጠራና የሚመሰገን ለዘለዓለም የማይጠፋ የእሳት ብርሃን የሆነ ዙፋን ወይም መንበር የተሸከመና የያዙ ወይም እርሱ የተሸከማቸው አራቱ እንስሳ የሚባሉት ሲሆኑ እነርሱም በ፬ቱ ክፍለ ዘመናትና በ፬ቱ ወንጌላውያን የተመሰሉ ናቸው።

፩ኛ) ኪሩቤል፡ የሚባሉት ኃይሎች በሰው የተመሰለ ማቴዎስና በአንበሳ የተመሰለ ማርቆስ ሲሆኑ፤

፪ኛ) ሱራፌል፡ የሚባሉት ኃይሎች ደግሞ በላም የተመሰለ ሉቃስና በአሞራ የተመሰለ ዮሐንስ ናቸው።

ሀ.፫. ሣጥናኤል፤

ያለ ባሕርይ ፈጣሪ ለመሆን የተመኘ ፍጡር ወደቀ ይኸውም እካሉ አራት እግር ያለው ባለ ከንፍ ጅራታም ዘንዶ ሆኖ ነገር ግን ፊቱ የማይታወቅ

፮ አንገት፤ ፯ ራሶች፤ ፮ ዘውድ አለው ስለተባለው አውሬ ምስል (የሌሎቹ መላእክታን መልክ በሚቀጥለው መጽሐፍ ይወጣል)

አውሬ የሚመስል በአንድ አንገት ላይ ጌት ራስ ያለው፤ ደግሞም በእየራሶቹ ላይ ጌት የወርቅ አክሊል የደፋ ሲሆን ከዓይኖቹ ውስጥ በጣም የሚያስፈራ የእሳት ጨረር የሚፈነጥቅ የመላእክት አለቃ የነበረ ነው።

ሀ.፩. በታማኝነት የቆሙ አለቆች ፡

- ሀ. ሚካኤል ፤
- ለ. ገብርኤል ፤
- ሐ. ሩፋኤል ፤

ለፈጠራቸው ኃይል ለዘለዓለም በታማኝነት የቆሙ የሠራዊት ኃይሎች ሲሆኑ እነዚህም ፫ቱ ሊቃነ መላእክት ደግሞ ለእያንዳንዳቸው ፪ት የብርሃን ክንፍ ያላቸው ሲሆን የኃይል ሁሉ መገኛና ምንጭ ከሆነ ማለትም በዚህ ጥናት ውስጥ በክፍል አንድ ላይ እንደተጠቀሰው ሁሉ የብርሃኖች ብርሃን ፣ የኮከቦች ኮከብ ፣ የፀሐየች ፀሐይ ከሆነ እውነተኛው ፀሐይ አፍ በእየቀኑ የሚወጣውን ፪ት ስለት ያለው የሰይፍ ትእዛዝ ለመቀበል በተጠንቀቅ የሚጠባበቁ ናቸው ። በቀኝ እጃቸው የያዙት የመስቀል ቅርጽ ያለበት የእሳት ፍሕም የሚመስል ጦራቸውም ቀለሙ በጣም የሚያስደስት ወይን ጠጅ ነው።

ሀ.፭. በ፩ቱ የሰውነት ክፍል የተሾሙ አለቆች ፡

- ጁ. ሱርያኤል ፤
- ፪. ሰዳካኤል ፤
- ፫. ሰላታኤል ፤
- ፬. አናንያኤል ፤

እነዚህ ፬ቱ ሊቃነ መላእክት ደግሞ ለእያንዳንዳቸው ፬ት በጣም የሚያስፈራ መሐሉ ጦር ያለበት የጨረር ክንፍ ያላቸው ሲሆኑ በቀኝ እጃቸው የያዙት የምሕረት ቃል የተጸፈበት ሰይፍ ቀለሙ የሚያምር አረንጓዴ የእሳት ነበልባል የሚመስል ሲሆን ቁጥራቸውም ከእነሚካኤልና ገብርኤል ሩፋኤል ጋራ ፪ቱ ሊቃነ መላእክት ተብለው የሚጠሩ ናቸው ።

ስለዚህ እነርሱም ትእዛዝ የሚቀበሉት በቀጥታ ሁሉን ከፈጠረ ፍጥረቱ ሁሉ የእሱ ከሆነ የብርሃንና ኃይል ሁሉ ምንጭ ከሆነው በፍጡር ዓይን የማይታይና ከሚያቃጥል መለኮታዊ ፀሐይ ልሳን (አንደበት) ሲሆን በ፪ቱ

ባሕርያት ሥጋ ማለትም በየሥጋ ፀባያት ላይ የሚፈጸመውን የምህረትና የቁጣ ማለት የመቅሰፍት ትእዛዝ ተቀብለው ሳይውል ሳያደር በከፍተኛ ፍጥነት ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋሉ ። ቢሆንም በመሬት ያለውን ትእዛዝ የሚቀበል ሱርያኤል ሲሆን በውሃ ያለውንም ሰዳካኤል ነው እንዲሁም በእሳት ያለውን ትእዛዝ የሚቀበል ሰላታኤል ሲሆን በነፋስ ያለውንም ደግሞ የሚቀበለው አናንያኤል ነው ።

ሀ.፮. ፫ቱ ባሕርያት ነፍስ የአምላክ ናቸው ፡

በዚህ ጥናት ውስጥ አስቀድሜ በክፍል ፪ት ከቁጥር ፩ና በክፍል ፫ት ከቁጥር ፫ት ላይ በሚገባ እንደ ገለጽኩት ሁሉ ፫ቱ ባሕርያት ነፍስ ማለትም የነፍስ ተግባር ወይም ሥራ ግን ዘለዓለማዊ የሆነ የእግዚአብሔር ባሕርይ ናቸው ። ማለትም ሰውን በአርአያችንና በአምሳላችን እንፍጠር ባለበት ሰዓት ከፍ ብሎ በሀ. ፪ት ላይ እንደተብራራው ሁሉ የሰው ሥጋ ከ፪ቱ ባሕርያት የተወሐደ ነው ማለትም ከመሬትና ከውሃ ከእሳትና ከነፋስ ሲሆን ፣ ፫ቱ ባሕርያት ነፍስ ማለት ደግሞ ሕያዊት ፣ ለባዊት ፣ ነባቢት ፣ ናቸው ። ለባዊት ማለት አብ ነው ፣ ሕያዊት ማለት መንፈስ ቅዱስ ሲሆን ፣ ነባቢት ማለት ደግሞ ወልድ ነው ። ስለዚህ እግዚአብሔር አብ ፣ እግዚአብሔር ወልድ ፣ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ የራሱን ባሕርይ ከአዳም ባሕርይ ጋር በማዋሐድ ሰውን በአርአያችንና በመልካችን እንፍጠር ያለውን ቃል በዚህ ዓይነት ሁኔታ ተግባራዊ እንዲሆን አድርጎታል ። ዘፍ. ም. ፩ ቁ. ፳፮ ።

ሀ.፯. ፭ቱ ሊቃነ መላእክት የ፬ቱ መእዘን ዓለም ሹሞች ፡

- ሀ. ኡራኤል ፡
- ለ. ራጉኤል ፡
- ሐ. ፋኑኤል ፡
- መ. ሣቂኤል ፡
- ሠ. አፍኒናኤል ፡

የእነዚህም ኃይላት ቁጥራቸው ከላይ በሀ.፩ትና ፩ት እንደተጠቀሱት መላእክት ጋራ ፲፪ቱ ሊቃነ መላእክት ተብለው የሚጠሩ ሲሆን ለፍጥነት እንዲያመቻቸው ለእያንዳንዳቸው ፩ት ከንፍ አላቸው የከንፋቸውም ቀለሙ አረንጓዴ ፡ ብጫና ቀይ ሰማያዊና የወይን ጠጅ ነው ። የሚታዘዙትም ከፍ ብሎ እንደ ተገለጹት መላእክት ሁሉ በቀጥታ ከፀሐዮች ፀሐይ የሆነና ለዘለዓለም ከማይቋረጠው ኃይል ሲሆን ትእዛዙን ተቀብለው ወደ ፬ቱ መእዘን ዓለም ይላካሉ ።

ይኸውም ምሥራቁን ክፍል የሚቆጣጠረው መልአክ ኡራኤል ሲሆን ፡ ምዕራቡን ደግሞ ራኑኤል ነው ። እንዲሁም ሰሜኑን ክፍል የሚቆጣጠረው መልአክ ፋኑኤል ሲሆን ደቡቡን ደግሞ ሣቄኤል ነው ። በ፬ቱ መእዘን ያለው ክፍት ቦታና በዓለም ዙሪያ ያለውን ሁሉ የሚቆጣጠረው መልአክ ደግሞ አፍኒናኤል ከጃፀኙ ሠራዊት ማለትም ነገደ መላእክት ጋር ሆኖ ነው ።

ሀ.፩. በዓይን ሲታዩ የሚያስደንቁ ኃይሎች

፩. የሰው መልክ ፡

፪. የበግ መልክ ፡

፫. የአሞራ መልክ ፡

፬. የአንበሳ መልክ ፡

፭. የተኩላ መልክ ፡

፩. የሰው መልክ የሚመስለው ኃይል እግሩ እንደ አንበሳ እግር ሆኖ እጅና ፊቱ እንደ ሰው የሆነ የሰንደ ዘለላና የፀሐይ ምልክት ያለበት ሞላላ ዘውድ በራሱ ላይ ያደረገ ነው ።

፪. የበግ መልክ የተባለው ኃይል ደግሞ እጅና እግሩ ሰውነቱ በሙሉ እንደ ሰው መልክ ሆኖ ከአንገቱ በላይ ግን ፬ት ቀንድ ያለው በግ የሆነ የዘንባባና የፀሐይ ዓይነት ምልክት ያለበት ደፍጣጣ የሆነ ዘውድ በራሱ የደፋ ነው

፫. የአሞራ መልክ የሚመስል የተባለው ኃይል ደግሞ እጅና እግሩ ሰውነቱ በሙሉ ልክ እንደ ሰው አካል ሆኖ ከአንገቱ በላይ ብቻ የአሞራ ፊት የሆነ የዘንዶና የፀሐይ ጨረር ያለበት ከብ የሆነ ዘውድ በራሱ ላይ ያደረገ ነው ።

፬. የአንበሳ መልክ የተባለው ኃይል ደግሞ እጅና እግሩ ሌላው ሰውነቱ በሙሉ እንደ ሰው አካል ሆኖ ከአንገቱ በላይ ብቻ ጀሮው ወደ ጓላው የተኛ አንበሳ የሚመስል ነው ።

፭. የተኩላ መልክ የሚመስል የተባለው ኃይል ደግሞ እጅና ደረቱ እስከ ወገቡ ድረስ እንደ ሰው አካል የሆነ እግሩ ደግሞ የፈረስ ኮቲ ሲሆን ከአንገቱ በላይ ግን ጀሮው ወደ ላይ ቀጥ ብሎ የቆመ ሲያዩት በጣም የሚያስፈራ የተኩላ ገጽ ነው ።

እንደ እነዚህ ዓይነቱ ፍጥረታት ከሚደነቁ በስተቀር በሰው አእምሮ የሚመረመሩ አይደሉም ። ቢሆንም ለእያንዳንዳቸው ፬ት ሰማያዊ ከንፍ ያላቸው ሲሆኑ የተደበቁ ልዩ ልዩ የሆኑ ምሥጢሮችንና የጥበብ ሥራዎችን ለሰው ልጆች እንደሚገልጹ ይነገርላቸዋል ።

ከሀ.፩ እስከ ሀ.፭ የተገለጹት ኃይሎች፤

ይሁን እንጂ በክፍል ፲፪ት ከሀ.፩ እስከ ሀ.፭ ድረስ የተገለጹት ኃይሎች በዓለም ውስጥ በጣም አስደናቂ የሆኑ ሥራዎችና ሥነጥበቦችን የሚሠሩና የሚያሠሩ እነርሱ መሆናቸውን የሥነ ክዋክብትና የሥነ ፍጥረት ተመራማሪዎች የሆኑ የጥንት የኢትዮጵያ ሊቃውንት ወይም አባቶች ጽፈዋል ። በተለይም በኢትዮጵያ ውስጥ በመሬትና በባሕር ሥር የተደበቁ ወይም የተቀበሩ ልዩ ልዩ የሆኑ ሕንጻዎችና የፕራሚድ ባለ ፫ት መእዘን ከተሞች መኖራቸውንና እንዲሁም የተለያዩ ቅርጽ ያላቸው ሐውልቶች ጭምር እንደሚገኙ አስረድተዋል ።

፩ኛ) አሐሚነስ መዝገበ ሰማያትና አውደ ከዋክብት በሚል ርዕስ በ፩ሺ፱፻ ከ.ፊ (B.C) የተጻፈ ።

፪ኛ) ሄኖክ አዶናይ የፍጥረት ሁሉ ምንጭ የሆነ የፀሐዮች ፀሐይና ሥራዎቹ በሚል ርዕስ በ፳፻ ከ.ፊ (B.C) እነዚህ መጻሕፍቶች በሚገባ ያስረዳሉ። ከላይ የተጠቀሱት መጻሕፍት በታወቀው ቦታ በዋልድባ ውስጥ ይገኛሉ ።

፫ኛ) ተጨማሪ ሚስረጃ በክፍል ፲፫ መጨረሻ ላይ ይመልከቱ ።

ክፍል ፲፫

በእናት ኢትዮጵያ በመሬት ውስጥ

የተቀበሩ የፒራሚድና ሌሎች

ከተሞች ማን እንደ ሠራቸው ፤

፩. እንዴት ተሠሩ በማን እጅ ፤

ይሁን እንጂ በመሬት ውስጥ ስለ ተቀበሩ ከተሞችና ፒራሚዶች ማን እንደ ሠራቸው ከመግለጹ በፊት በጥንት ስሙ ምሥር ዛሬ ደግሞ ግብጽ ተብሎ በሚጠራው ሀገር ስለሚገኙ ሐውልቶችና ፒራሚዶች እንዲሁም ደግሞ በኢትዮጵያ ውስጥ ስለሚገኙ ሐውልቶችና በጣም አስደናቂ የሆኑ የቤተ መቅደስ ሕንጻዎችን በአጭሩ መጥቀስና መግለጽ አስፈላጊ ነው ።

ይኸውም ብዙ የዓለም የታሪክ ጸሐፊዎችና የክርሰ ምድር ተመራማሪዎች የጥንት ቅርሳቅርስ አዋቂዎች ማለትም አርክዮሎጂስቶች ስለ ጥንት የኢትዮጵያ ቤተ መቅደሶችና ሐውልቶች እንዲሁም ደግሞ ስለ ጥንት የግብጽ ሐውልቶችና ፒራሚዶች ብዙ መጻሕፍት ጽፈዋል ብዙም የመላምት የሆኑ ማስረጃዎችን አቅርበዋል ።

ቢሆንም ከእየሀገሩ ተወላጆች የሆኑ ሁሉ የተሳሳተ የቃል መረጃ በመቀበል ራሳቸው ተመራምረው እንደ አገኙት በማስመስል ያቀረቡት ጽሑፍ ሁሉ ፍጹም የሆነ ሐሰት ሲሆን በተለይ ደግሞ በአስላይድና በቪዲዮ ክር የሰጡት ገለጻ በሙሉ ከእውነት የራቀ መሆኑን በአዋቂዎች ዘንድ የታወቀ ከመሆኑም በላይ ከግብጽ በፊት እነርሱ የማያውቋቸው የፒራሚድ ከተሞች ከመኖራቸውም በላይ እንዲሁም ደግሞ የአክሱም የላሊበላ ዓይነት ፲፮ ከተሞች ይገኛሉ ። እነዚህም ሲከፈሉ የአክሱም ዓይነት ፯ ብቻ ሲሆኑ የላሊበላ ደግሞ ፲ ናቸው ። ስለዚህ ማን እንደ ሠራቸውና በማን ኃይል እንደ ታነጹ አብዛኛው ምስጢር እንደተጠበቀ ሆኖ ለታሪክ ሰዎችና ለክርሰ ምድር ተመራማሪዎች መግቢያ ይሆናቸው ዘንድ በአጭሩ እንደሚከተለው አቀርባለሁ ።

፪. በራሱ በራፋኤል እጅ የተሠሩ

በ፱ሺ፯፻፴ ክ.ፊ (B.C)

በዚህ ጥናት ውስጥ በክፍል ፲፪ በሀ.፩ ላይ በመጠኑ እንደተገለጸው ሁሉ በመሬት ውስጥ የተቀበሩ ፒራሚዶችንና በጣም አስደናቂ የሆኑ ከተሞች የተሠሩት በራፋኤል ትእዛዝ መሆኑ ቢታወቅም በተለይ ደግሞ በጥንት ዘመን የኢትዮጵያ ወደብ ወደ ነበረው በአዶሊስ በቀይ ባሕር አካባቢ የተሠሩ የፒራሚድ ከተሞች የኃይሉ ማረፊያ እንዲሆኑት በራሱ በራፋኤል እጅ ነው።

የፒራሚዶቹ ሥራ ባለ ፫ት መእዘን ወይም ትሪያኦንግል ሲሆን ቁጥራቸውም ፫ት ናቸው የተሠሩትም መበላለጥ ሳይኖርባቸው እኩል ሆነው እንደ ፫ቱ ሥላሴዎች ሥዕል ሲሆኑ በ፩፻፲ ሜትር ርቀት በአስደናቂ ሁኔታ ቁመው ይታያሉ ። ሥራቸውም ዓይነቱ የማይታወቅ ድንጋይ የሚመስል ሆኖ ቅጥልጥል የሌለበት እንድ ወጥ ነው ። ፫ቱም ፒራሚዶች በጣም የሚያምር የራሳቸው የሆነ ፫ት ዓይነት ቀለም አላቸው ። ይኸውም ከአዶሊስ ፊትን ወደ ምሥራቅ አዙሮ በተለየ ዓይን በርቀት ሲመለከቷቸው ከመሐል ወደ ቀኝ ያለው ፒራሚድ ቀለሙ ፍጹም አረንጓዴ ነው ። መሐለኛው ብሚ ቀለም ሲሆን በግራ በኩል ያለው ፒራሚድ ደግሞ ቀለሙ ፍጹም ቀይ ነው ። ማለትም እንደ ዛሬዋ የእናት ኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማ ቀለም ነው ። ቢሆንም የፒራሚዶቹ ውስጣዊ አካል ግን ይህንን ይመስላል ብሎ በፍጡር እንደበት ሊነገር አይቻልም ። ይላል መጽሐፈ ምሥጢር ዘአዶናይ ራፋኤል ።

፫. በኪሩቤልና በሱራፊል እጅ

የተሠሩ በ፱ሺ፯፻ ክ.ፊ (B.C)

ይሁን እንጂ በክፍል ፲፪ ቁጥር ሀ.፪ ላይ እንደ ተብራረው ሁሉ እንዲሁም ከዚህ ከፍ ብሎ በክፍል ፲፫ በተራ ቁጥር ፪ እንደተገለጸው ከሁሉ በላይ በሆነው በራፋኤል ፈቃድ በኪሩቤልና በሱራፊል እጅ የተሠሩ የፒራሚድ ከተሞች ደግሞ ከዙብል ራማ በሐዳር ፣ በአስብ አፋር ፣ እስከ

ጂቡቲ ድረስ የሚገኙ ሲሆን ቁጥራቸውም ቢት ናቸው። የእነዚህ ፒራሚዶች ሥራ ቅጥልጥል የሌለባቸው እንደ ወጥ የሆነ ዕብን በረድ የሚመስል ሲሆን በጣም ሰፋፊ ናቸው። ቀለማቸውም የወይን ጣጅ፣ ውሃ ሰማያዊ፣ ጥቁር ሲሆኑ በኪሩቤልና ሱራፊል የሚታዘዙ ስፍር ቁጥር የሌላቸው ነገደ መላእክት በገዛ ኃይላቸው እንዳይቃጠሉ የመሬት ስበት የሚያገኙባቸው ከተሞች ናቸው። ለምን ድጋ። አስፈላጊቸው የሚል ሰው ቢኖር መላእክት ተፈጥሯቸው ከእሳትና ከነፋስ ነው። እንደ ሌላው ፍጥረት ሁሉ የመሬት ስበት ያስፈልጋቸዋል። ይህ ባይሆን ግን በገዛ ኃይላቸው ይቃጠላሉ። ስለዚህ ለዘለዓለም መኖር እንዲችሉ ስበት ያስፈልጋቸዋል፤ ማለትም ቅዱሳን የሆኑ መናፍስትና መላእክት ወደ ተቀደሰ ሰውና ሥፍራ በከፍተኛ ፍጥነት ወርረው በዚህ ዓለም የሚገኙ ገዳማትና አብያተ ክርስቲያናትን እንዲሁም ክፉትና

አውሬው ከእሱ ከሚተፋቸው ሠራዊቱ ጋር ሆኖ በታማኝነት ከቆመ ቦታ ሊታይ መላእክት ጋር ሲዋጋ

ተንኮል የሌለባቸውን ሰዎች በመጉብኘት ከፍተኛ የሆነ የድጋፍ ኃይል ያገኛሉ። ለበታውና ለሰውም የበለጠ ቅድስና ይሰጡታል፤ በእንፃሩ ደግሞ ርኩሳን የሆኑ መናፍስትና ኃይላትም ወደዚህ ዓለም ወርደው የረከሰ ሥፍራና

የረከሱ ሰዎችን በመገናኘት ኃይላቸውን ያድሳሉ። የረከሱ ሰዎችና የረከሰ ሥፍራ ማለትም ያለማድረግ አመጽና ግድያን የሚፈጽሙ በውሽት ሰውን የሚያጣሉና የሚያጋድሉ ሲሆኑ የረከሰ ሥፍራም ጽፎ ሰዓት ሙሉ ጭፈራና ዝሙት የሚፈጸምበት ወይም ዳንስ ቤት ነው። መናፍስት ርኩሳኑም ለረከሱ ሰዎችና ለረከሰው ሥፍራ በፊት ከነበራቸው በይበልጥ የባሰና የከፋ ርከሰናን ይሰጧቸዋል ማለት ነው ይላል መጽሐፈ ምስጢር።

፬. በሣጥናኤል እጅ የተሠሩ በ፲፯፻፱ ክ.ፈ (B.C)

የዚህም ከፍ ብሎ በክፍል ፲፪ በቁጥር ሁ.፫ ላይ እንደ ተጠቀሰው ሁሉ ከምሌ ዱፍቲ እንስቶ የአዋሽ ወንዝ መጨረሻ፣ ከፑንቲ በርበራ እስከ ሕንድ ባሕር ድረስ የሚገኙ ቦታ የፒራሚድ ከተሞች የተሠሩት በራፋኤል ትእዛዝ በሣጥናኤል እጅ ሲሆን በ፲፱፻፲፱ ሜትር ርቀት የሚገኙ ናቸው። ሥራቸውም እንደ ሌሎች ፒራሚዶች እኩል የሆነ ባለ ቦታ መእዘን ወይም ትሪያዝንግል ሆኖ በጣም ሰፋፊ ሆነው ጥቁር ድንጋይ በሚመስል ቅጥልጥል በሌለበት ሥራ የታነጹ ሲሆን በወንዝ የጠጠር ድንጋይ ፈርጥ ወይም ሞሳይክ የተለበሱ ባለ ቦታ ቀለም ናቸው።

ይኸውም ከቁንድዶ ተራራ ሆኖ ፊትን ወደ ምሥራቅ አዙሮ ሲመለከቱ የሁሉም ዓይን ሳይሆን የተለየ ዓይን ማለቱ ነው በቀኝ ያለው የፒራሚድ ከተማ ቀለሙ እንደ በረዶ ነጭ ነው በመሐል ያለው ደግሞ በጣም ጥቁር ሲሆን በግራ በኩል ያለው ግን ቀለሙ በኖማ ነው። ቢሆንም እነዚህ ፒራሚዶች የጥበብ ከተሞች ሲሆኑ ለሰው ልጆችና ለሌላው ፍጥረት ሁሉ ልዩ ልዩ የሆነ ጥበብን የሚያስተምሩና የሚሰጡ ስፍር ቁጥር የሌላቸው ቅዱሳን የሆኑ መላእክትና ርኩሳን መላእክት እንዲሁ ሥጋ የለበሱ ርኩሳን የሆኑ መናፍስት የሚኖሩባቸው ከተሞች ናቸው።

ይሁን እንጂ ከላይ በክፍል ፲፫ ከቁጥር ፩ ጀምሮ እንደ ተገለጸው ሁሉ ቅዱሳን የሆኑ መላእክት ከ፴፭ አመት በላይ እድሜ ያላቸውን ሰዎች እየመረጡ ወደ ከተማቸው በመውሰድ ለሰው ልጆችና ለፍጥረት ሁሉ በጣም ጠቃሚ የሆኑ ልዩ ልዩ የሥነ ጥበብ ሥራዎችን መሥራት እንዲችሉ በእእምሯቸው ውስጥ የሚሰሉና በቀዶ ጥገና የሚያስተካክሉ የጥበብ

ኃይሎች ሲሆኑ የሚያስገርመው ነገር ግን ለዚሁ የፈጠራ (የፍልስፍና) ሥራ የሚመርጧቸው ሰዎች ከማንኛውም እምነት የማይወግኑትን ሰዎች ብቻ መሆኑን ነው ። ይህም የሚሆነው በጥቁር የፒራሚድ ከተማ ሲሆን በነጩ የፒራሚድ ከተማ ተወስደው አመጽንና ግፍን ማንኛውንም የርኩስት ሥራ ሁሉ እንዲፈጽሙ በቀዶ ጥገና በእለምሯቸው ውስጥ የሚቀረጽላቸው ሰዎች ደግሞ ከአይሁድ ከክርስትና እምነት ጀምሮ የማንኛውም ሃይማኖትና እምነት ተከታዮች ከሆኑት ሰዎች ብቻ ነው ።

ለዚህም ለማስረጃና ለምሳሌ ያህል ከብዙ በጥቂቱ እጠቅሳለሁ፤ ይኸውም በጣም ጨካኞችና ደም አፍሳሾች የሆኑ ነገሥታቶችና ዲክታተሮች ወይም ወታደሮች የተነሱትና ለወደፊቱም የሚነሱት ከኢትዮጵያ ከመካከለኛው ምሥራቅ ከፋርስ ባሲሎን ከሮም ከአስፔን ከፈረንሳይ ከእንግሊዝ ከጀርመን በጠቅላላ ከመላው አውሮፓና ከአሜሪካ መሆኑን የታወቀና በዓለም ታሪክም የተረጋገጠ ቢሆንም የፅኑና፣ የፂኖውን የዓለም ጦርነትም የጠነሰሱትና የጀመሩትም ክርስቲያኖች ነን በሚሉ የሥልጣን ጥመኞች በአረመኔ ዲክታተር ወታደሮች መሆኑ አይካድም ። የሚያስገርመው ደግሞ የሮማ ቤተ ክርስቲያን መሪ ነኝ ባዩ ፋሺስት ፓፓ ፒዩ ፲፩ኛ የፋሺስቱ የሙስሊኒ ጦር ባርኮ ኢትዮጵያ እንድትወረር በማድረጉ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ክርስቲያኖች በቦምብ ተቃጥለው ሲሞቱ በሺ የሚቆጠሩ ገዳማትና ቤተ ክርስቲያኖች ከእነ ሙሉ ማስረጃዎቻቸው ጋር ተቃጥለዋል ።

እንዲሁም ደግሞ በአሕዛብ አረመኔ አሜሪካኖች በምብ ነጋሳኪና ሕሮሺማ ሙሉ በሙሉ የወደሙ ሲሆን በኮሪያና በቬትናምም አሜሪካኖች የፈጸሙት የጭካኔ ተግባር በቀላሉ የሚገመት ባይሆንም ዛሬም ቢሆን አሜሪካኖች ያለማቋረጥ እጃቸውን በንጹሐን ደም እንደ ተነከረ ነው ። እግዚአብሔር ይቅር ይበላቸው እነርሱም ቢሆኑ በጣም አስከፊ የሆኑ ሥራቸውን የረሱት አይመስለንም ለምሳሌ ቁሻሻ አስቀያሚ ሥራ የሲኦይኤ በአፍሪካ በሚል ርዕስ በ፩ሺ፱፻፹ ዓ.ም. ያሳተሙት መጽሐፍ በቂ ማስረጃ ነው ። ከብዙ በጥቂቱ ይህንን ይመስላል፤ የክርስቲያኖች ነን ባዮችን ሥራና ተግባር በአጭሩ አስተዋይ አእምሮ ያለው ያስተውል ።

አስቀድሜ ከላይ ከፍ ብሎ በመጠኑ እንደ ጠቀስኩት ሁሉ ቀለሙ በኖማ የሆነው የፒራሚድ ከተማ ሥራው እንደ ሌሎቹ የፒራሚድ ከተሞች

ባለ ፫ት ማዕዘን ወይም ትሪያኦንግል ሲሆን ወደዚህ የጥበብ ከተማ ተወስደው እንዲሰለጥኑ የሚደረጉ ሰዎች ደግሞ ከክርስቲያኖች ጀምሮ የማንኛውም ሃይማኖት ተከታዮች የሆኑትን ሲሆን ሰልጥነው ሲወጡ ፍጹም መንፈሳውያን ሆነው ልዩ ልዩ የሃይማኖት መጻሕፍትን የሚፅፉና ልዩ ልዩ የሆኑ የሃይማኖት ተቋሞችን የሚሠሩና የሚመሠረቱ እንዲሁም በእየቋን ቋቸው ልዩ ልዩ በጣም የሚያስደስቱ መንፈሳዊና ሥጋዊ የሆኑ መዝሙሮችንና ጫወታዎች የሚደርሱና የሚያዘጋጁ የጥበብ ኃይሎች ይሆናሉ ። ስለዚህ ከላይ በክፍል ፲፫ት ከቁጥር ፩-፪-፫-፬ ላይ በሚገባ እንደ ተብራራው ሁሉ እነርሱ የማያውቋቸው ፱ የፒራሚድ ከተሞች የተባሉት ከዚህ በላይ በአጭሩ የተገለጹት ናቸው ይላል መጽሐፍ ምስጢር ።

በዓይን ሲታዩ በሚያስደንቁ ኃይሎች እጅ የተሠሩ በ፩ሺ፫፻-፫ሺ፩፻፲፪- ፪ሺ፯፻፹-፪ሺ፩፻-፩ሺ፭፻፲ ከ.ፊ (B.C)

የምሥር ዓይነት የፒራሚድ ከተሞች ደግሞ የሚገኙት በላዕላይ ግብጽ በኑብያ፣ በናፖታ፣ በመርዌ፣ እንዲሁም በታህታይ ግብጽ በስፊንከስ፣ ሲሆኑ ሥራቸውም ባለ ፫ት መካዘን ወይም ትሪያኦንግል ሆኖ ያለ ሲምንቶና ጭቃ ሰው ሊሸከመው በማይችል በትላልቅ ደንጊያ ተቀጣጥሎና ተነባብሮ በሚያስደንቁ ሁኔታ የተሠራ ነው ። ነገር ግን በክፍል ፲፫ ከቁጥር ፩ ጀምሮ በመጠኑ እንደ ጠቀስኩት ሁሉ የዓለም የታሪክ ጸሐፊዎችና የጥንት ቅርሳቅርስ የከርሠ ምድር ተመራማሪዎች ማለትም አርክዮሎጂስቶችና የዛሬዋ የግብጽ ተራኪዎች እንደሚሉት ፒራሚዶቹ የተሰሩት በሰው ኃይል ነው ብለው እንደሚያነበንቡት አይደለም ። ስለዚህ ከላይ አስቀድሞ በክፍል ፲፪ በቁጥር ሁ-፭ ላይ እንደተብራራውና በክፍል ፲፫ በተራ ቁጥር ፭ት በተገለጸው ርዕስ መሠረት፡

- ፩. የሰው መልክ
- ፪. የበግ መልክ
- ፫. የእምራ መልክ
- ፬. የአንበሳ መልክ
- ፭. የተኩላ መልክ

በእነዚህ በዓይን ሲታዩ በሚያስደንቁ ፎት ኃይሎች ነው የግብጽ ፒራሚዶች የተሠሩት እንጂ ከፍ ብሎ እንደተገለጸው ታሪክ ጸሐፊዎችና የመላ ምት ተራኪዎች የግብጽ ፈርዖኖች በትንሣኤ ሙታን ስለሚያምኑ ለእነርሱ መቃብር ቤት እንዲሆናቸው በሚል የን በሚቆጠሩ ሕዝቦች በሰው ኃይል አሠሩት የሚለው ኃይል ቃል ፍጹም የሆነ ሐሰት መሆኑን ለአንባቢያን እንልጻለሁ ።

ይሁን እንጂ ፒራሚዶቹ እንዴት እንደ ተሠሩና ማን እንደ አነጻቸው የሚገልጸው ማስረጃ በእያንዳንዱ ፒራሚድ ውስጥና በሐውልቶቹ ላይ በጥንት ኢትዮጵያ የምሥር ጽሑፍ ወይም ሂሮ ግሊፊክ ተቀርጾ ይገኛል ። ቢሆንም በምሥር የነበሩ ሐውልቶች አብዛኞቹ ወደ ባዕድ ሀገር የተወሰዱ ሲሆን ጽኑ ሐውልቶች በሮም ከተማ ውስጥ ይገኛሉ ። የኢትዮጵያ ትልቁ ሐውልትም በሮሜ ይገኛል ። እንዲሁም ሌሎች የምሥር ወይም የግብጽ ሐውልቶች በእንግሊዝ ፣ በፈረንሳይ ፣ በጀርመን ፣ በእሜሪካ መኖራቸው ባይካድም የምሥር የፒራሚድ ከተሞችና ሐውልቶችን የሠሩት ግን በክፍል ሺ እና በክፍል ሺ ከተራ ቁጥር ፎት ጀምሮ በተጠቀሰው ርዕስ መሠረት የሚያስደንቁ ፎት ኃይሎች በሰው የሬሣ ሽታ ስለሚታደሱና ከወርቅ ከፊት ከአልማዝ የተሠራ ልዩ ልዩ የሆነ ቅርጽቅርጽና በሐውልቶች የተቀረጸ ልዩ ልዩ ሥዕልን ማየት ስለሚወዱ የኃይላቸው ማረፊያ እንዲሆኗቸው ነው ያሠሯቸው እንጂ በሰው ኃይል የተሠሩ አይደሉም ። እንኳን በዚያ ዘመን ቀርቶ በዛሬው ዘመንም ቢሆን በሰው ኃይል መሥራት እንደማይቻል እመን የሆነ ነገር ነው ይላል መጽሐፈ ምሥጢር ዘአዶናይ ራፋኤል ።

በሰው የሬሣ ሽታ የሚታደሱ ፎት ኃይሎች ፣ አሁንም ቢሆን በእናት ሀገራችን እንዳሉ ነው የሚታመነው ፣ የደብረ ብርሃን ፣ የዓርብእ ሐራ ምሥጢር ምን ይሆን? ወደፊት ይቀጥላል ።

፮. በፎቱ ሊቃነ መላእክት የ፬ቱ መላዝን ዓለም ሹሞች እጅ የተሠሩ በ፫ሺ-፪ሺ-፩ሺ፭፻-፩ሺ ከ.ፊ (B.C)

በዘለዓለማዊ የብርሃን አምላክ ትእዛዝ አስቀድሜ በክፍል ሺ በቁጥር ሁ.፭ ላይ እንደ ጠቀስኩት ሁሉ የአክሱም ወይም አካዝም ዓይነት የሕንጻ ሥራ ትናንሹን ትቼ ትላልቁን ብቻ እጠቅሳለሁ ። ይኸውም በሽሬ ፣ በዋልድባ ፣ በጎንደር ፣ በጣና ፣ በጉዛም ፣ ወይም በወዛም ፣ በወለጋ ፣ በመቀደሻ ወይም በመቋደሻ ፣ (በመቃድሾ በርበራ) ድረስ ያሉ ጌ ሲሆኑ የሠሩትም የኃይላቸው ማረፊያ እንዲሆናቸው በክፍል ሺ በቁጥር ፮ በተጠቀሰው ርዕስ መሠረት ።

- ፩. በሱርያኤል
- ፪. በሰዳካኤል
- ፫. በሰላታኤል
- ፬. በእናንያኤል

በነዚህ ፬ት የጥበብ ኃይሎች እጅ ነው ።

የሥራቸውም ዓይነቱ ከአንድ ደንጊያ ወጥ ሆኖ በአስደናቂ ሁኔታ የታነጸ ሲሆን ባለ ፷ት መላዝን ባለ ፮ትና ፬ት መላዝን ነው ፣ ጣራቸውና ግድግዳቸውም ኅብሩ በማይታወቅ ሐረግና በልዩ ልዩ ሥዕል ያሸበረቀና ያጌጠ ነው ይላል መጽሐፈ ምሥጢር ዘአዶናይ ራፋኤል ።

፩. በታማኝነት የቆሙ አለቆች እጅ የተሠሩ በ፪ሺ፱፻-፩ሺ፰፻-፩ሺ፬፻-፱፻-፭፻-፫፻ ክ.ፈ (B.C)

ይህ ደግሞ በዚህ ጥናት ውስጥ በክፍል ፲፪ በቁጥር ሀ-፪ ላይ በአጭሩ እንደ ተገለጸው ሁሉ ለዘለዓለም ሕያው የሆነ አምላክ ለመድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ በታማኝነት የቆሙ አለቆች፤

ሀ. ሚካኤል

ለ. ገብርኤል

ሐ. ሩፋኤል

እነዚህ ፫ት ሊቃነ መላእክት ለኃይላቸውና ለሠራዊቶቻቸው ማረፍያ እንዲሆናቸው የሠሯቸው ቤተ መቅደሶችና የቤተ መንግሥት አዳራሾች በልዩ ልዩ መስቀሎችና ሐረጎች እንዲሁም ደግሞ በተለያዩ ሥዕሎች የተዋቡና ያሸበረቁ ናቸው። እነዚህም የላሊበላ ዓይነት ተብለው በዘመዶ፣ በየጁ፣ በኃይንት፣ በሸዋ፣ በኤረር፣ በዝቃላ፣ በአዳዲ፣ በሐረር፣ በደብረ አስቦት፣ በአሩሲ፣ በገሙ ጉፋ፣ እስከ ከፋ ድረስ የሚገኙ ታላላቆቹ ብቻ ፲ ሲሆኑ ሥራቸው ያላለቀና ትናንሾቹ ግን በጣም ብዙ እንደሆኑ ይታመናል። ስለዚህ በመሬት ውስጥ የተቀበሩት ግን ሥራቸው ባለ ጅትና ፯ት እንዲሁም ባለ ፱ትና ፫ት መካከን ሲሆን የአክሱም ዓይነቱም ሆነ የላሊበላው ዓይነት በጣም አስደናቂ የሆኑ ሕንጻዎች በየትኛው ተራራና በስንት ሜትር አፈር ተቆፍረው እንደሚወጡ ምሥጢሩ እንደ ተጠበቀ ነው። ለመግለጽ ገና ነው አልተፈቀደም ይላል መጽሐፈ ምሥጢር ዘቅዱስ አዶናይ ራፋኤል።

በክፍል ፲፪ ከቁጥር ሀ-፩ እስከ ሀ-፩ ድረስ ለተጠቀሱት ንዑሳን ርዕሶች ሁሉ ማስረጃ የሚሆንና ስለ ልዩ ልዩ የሆኑ ኃይሎች የሚያስረዱ መጽሐፍት፤

፩ኛ) መጽሐፈ ሄኖክ ኢትዮጵያዊ የብራና የታተመው ጉደሉ ነው።

፪ኛ) ጊወርጊስ ወልደ አሚድ ኢትዮጵያዊ የብራና፤

፫ኛ) መጽሐፈ አውሻክር የዘመናት መቁጠሪያ የኢትዮጵያ ሊቃውንት የቀመሩት (ያዘጋጁት)

፬ኛ) የዮሐንስ ራዕይ አንድምታ ትርጓሜ የኢትዮጵያ ሊቃውንት የተረጉሙት፤ ራዕይም ፱ ቁ. ፩-፲፩, ም. ፭ ቁ. ፩-፲፬

፭ኛ) እንዲሁም ደግሞ በተጨማሪ የመላእክት ድርሳናት የሚካኤል፣ የገብርኤል፣ የሩፋኤል፣ የኦራኤል፣ የራጉኤል፣ ላይ ተመልከት።

፮ኛ) ከክፍል ፲፪ እስከ ክፍል ፲፫ ድረስ ለተገለፁት በጣም አስደናቂ የሆኑ ኃይላ ቃላቶች በሙሉ ዋና ምንጭና የምሥጢሩ ቁልፍ የሆነ ከመጽሐፈ ምሥጢር ዘአዶናይ ራፋኤል ተመርጠው የተወሰዱ ናቸው። መጽሐፉ በሙሉ ቃል በቃል ቢተረጎም በጣም አስፈሪና አስደንጋጭ የሆነ ታይቶና ተስምቶ የማያውቅ ምሥጢር አላው ይህም ጊዜ ይፍታው እላለሁ።

፯ኛ) ማክሲማሮስ ወይም አክስማሮስ ኢትዮጵያዊ በስሙ የተጻፈ መጽሐፍ ነው፤ የብራና ስለ አምላክ፣ ስለ መላእክትና መናፍስት ስለ ዘመናት ትርጉም ስለ ልዩ ልዩ የሆኑ ፍጥረታት አመጣጥ እንዴት እንደ ሆነ የሚያስረዳ ነው።

፷ኛ) የቅዱስ ያሬድ ኢትዮጵያዊ የዜማ መጻሕፍቶችና ድጓውም ስለ ዘመናትና አመታት ስለ ልዩ ልዩ የሆኑ ኃይላት ተፈጥሮና አመጣጥ ያስረዳሉ።

ክፍል ፲፬

ትምህርተ መለኮት ምሥጢረ ሥላሴ በግብጽ ኮብቲክ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አይታወቅም፤

፩. አካል የሌለው ስም በግብጽ ኮብቲክ፤

በዚህ ምርምራዊ በሆነ ጥናት ውስጥ አስቀድሜ በክፍል ፮.፲.፲፩ ላይ የዛሬውን ሳላውቅ የጥንቱን ታሪክ ብቻ በመከተል የግብጽ ኮብቲክ ቤተ ክርስቲያን በሥርዓት፣ በቋንቋ፣ በመሥዋዕት አሠራር ከምንለያይ በስተቀር በእምነት ወይም በደግሞ ግን እንድንነገር መጻፈ የሚታወቅ ነው። ነገር ግን ከዚህ በላይ የጠቀሰኝቸውን ክፍሎች ከጸፍኩኝ በኋላ በኦርቶዶክሶችና በወንጌላውያን መካከል ክርስቶስን እንዴት በአንድነት እንሰብካለን በሚል ርዕስ በግብጽ አሌክሳንድሪያ ውስጥ ከሐምሌ ፲ እስከ ፲፭/፩፻፱፻፲፭ ዓ.ም. እንደ አውሮፓ አቆጣጠር በተደረገው ጉባዔ ላይ በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ጳውሎስ ፈቃድ እኔ አባ ተስፋ ሥላሴ ሞገስና ሊቀ ካህናት ክንፈ ገብርኤል አልታዩ የእናት ቤተ ክርስቲያናችን ጥንታዊ ታሪክና እምነት ወይም ደግሞ በጽሑፍ ለጉባዔው እንድናቀርብ በታዘዝነው መሠረት እኛም አስደናቂ የሆነ ጥንታዊ የቤተ ክርስቲያናችንን አጭር ታሪክና ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በማስረጃ የተደገፈ ጥንትም ሆነ ዛሬ ያልተለወጠና ለወደፊትም የማይለወጥ የቤተ ክርስቲያናችን የተዋሕዶ እምነት ማለትም ሥላሴ በስም፣ በግብር፣ በአካል የት በባሕርይ፣ በሕልውና፣ በመለኮት ፩ድ መሆናቸውን የሚገልጽ ጽሑፍ ለጉባዔው አቅርቦን የጉባዔው አባላት ከፍተኛ የሆነ እድናቆት ያቀረቡልን ሲሆን ነገር ግን በአንጻሩ ደግሞ ያልጠበቅነው ከግብጽ ኮብቲክ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች የቀረበልን ከፍተኛ የሆነ ተቃውሞ ነው።

ይኸውም መጻሕፍትን ሳይመረምሩ በድፍረትና በድንቁርና ተገፋፍተው አላዋቂነታቸውን ለመግለጽ እንዴት ሥላሴ አካል አላቸው ብላችሁ በጽሑፍ ታቀርባላችሁ? ሥላሴ በስም የት እንጂ በአካል የት አይደሉም አካል ያለው ወልድ ብቻ ነው የሚል ነበር የቀረበልን ተቃውሞ። ይህም ከመጽሐፍ ቅዱስም ሆነ ከመጻሕፍተ ሊቃውንት ማስረጃ የማይገኝለት በተለይ ደግሞ ከ፪፻፲፰ አባቶች ቀኖና ውጭ የሆነ የግብጻውያን አዲስ ክህደት በመሆኑ አስገርሞናል፤ ይሁን እንጂ እንደ እኛ ወልድ ዋሕድ የሚሉ በዓለም ውስጥ ግብጻውያን አባቶች ብቻ ናቸው፤ ብለው ለሚያምኑ ለኢትዮጵያውያን አባቶችና ሊቃውንቶች በሙሉ ይህ አስደንጋጭ የሆነ አዲስ ምዕራፍ ነው ብዬ አምናለሁ።

፪. አካል የሌለው ስም በዓለም ውስጥ አይገኝም፤

ይሁን እንጂ ከላይ በክፍል ፲፱ ለተጠቀሰው ርዕስም ሆነ እንዲሁም በቁጥር ፩ እና ፪ ለተገለጸው ንዑስ ርዕስ ከስብሰባው እንደተመለሰን በአሌክሳንድሪያ ለተደረገው ጉባዔ ከተዋሕዶዎች የተሰጠ የታሪክና የእምነት መልስ፣ በሚል ርዕስ ሐምሌ ፳፩ ቀን ፩፻፱፻፲፭ ዓ.ም. እንደ ኢትዮጵያ አቆጣጠር ባለ ፱ ገጽ የሆነ መግለጫ ወይም ሪፖርት ለብፁዕ አቡነ ጳውሎስ ባቀረብነው ላይ በቂ የሆነ መልስ የተሰጠበት ቢሆንም አሁንም ለግብጻውያን ጳጳሳት ከስህተታቸው እንዲመለሱ ይሆን ዘንድ በዓለም ውስጥ አካል የሌለው ስም እንደሌለ ሁሉ፤ ስም የሌለው አካልም ፈጽሞ አይገኝም።

ስለዚህ ሥላሴ በስም የት ለመሆናቸው፣ አብ፣ ወልድ፣ መንፈስ ቅዱስ ይባላሉ። ማቴ. ም. ፳፰ ቁ. ፲፱-፳ ሥላሴ በአካል የት ለመሆናቸው አብርሃምም ቀትር በሆነ ጊዜ በራሱ ድንኳን ደጃፍ ተቀምጦ ሳለ እግዚአብሔር ተገለጠለት ዓይኑንም አቅንቶ ባየ ጊዜ የት እኩል የሆኑ ሰዎችን በአካል እየዘፍ. ም. ፲፰ ቁ. ፩-፫, ቁ. ፮, ፲፮, ፳፪ ላይ ተመልከት፤ እንዲሁም ደግሞ አብ የራሱ የሆነ አካል እንዳለው ሁሉ ወልድም የራሱ የሆነ አካል አለው፤ መንፈስ ቅዱስም የራሱ የሆነ አካል እንዳለው የሚያመለክት ማስረጃ

ደግሞ ወልድ በተለየ አካሉ በዮርዳኖስ ወንዝ ሲጠመቅ መንፈስ ቅዱስ በርግብ እምሣል ሆኖ በአካል ሲታይ፤ አብ ደግሞ በብሩህ ደመና ሆኖ አካሉ እየታየ የምወደው ልጄ ይህ ነው። ደስታዬን የማይበት እርሱን ስሙት ብሎ መሰክረ፤ ማቲ. ም. ፫ ቁ. ፲፫-፲፰, ም. ፲፯ ቁ. ፭-፮, ዮሐ. ም. ፩ ቁ. ፴፪-፴፭, ዮሐዋ. ም. ፩ ቁ. ፭-፮, ማር. ም. ፩ ቁ. ፱-፲፪, ሉቃ. ም. ፫ ቁ. ፳፩-፳፫, ም. ፱ ቁ. ፴፭-፴፮, ጄኖ ኢጥ. ም. ፩ ቁ. ፲፯-፳, ኤፌ. ም. ፩ ቁ. ፭-፮, ዘግግም ም. ፲፰ ቁ. ፲፭-፳ ስለ ሥላሴ አካል መኖር በእነዚህ ቁጥሮች ተመልከት።

ግብጻውያን ሥላሴ አካል የላቸውም ሲሉ ምን ማለታቸው ነው? በዚህ ጥናት ውስጥ ከፍ ብሎ በክፍል ፲፬ ከቁጥር ፩ ጀምሮ እንደተብራራው ሁሉ መጻሕፍትን በሚገባ አጠናቅቀው እንደ ማያውቁ በግልጽ ያስረዳናል። እንዲያውም ከላይ በክፍል ፲፬ ከቁጥር ፪ት እንስቶ እንደ ገለጽነው ሁሉ ፩ሺ፱፻፲፭ ዓ.ም. እንደ አውሮፓ ሐምሌ ፲-፲፭ ድረስ በአሌክሳንዲሪያ ውስጥ በተደረገው ጉባዔ ላይ የቁስጥንጥንያው ተወካይ የዓለም አብያተ ክርስቲያናት አባልና ሠራተኛ የሆኑ ፋዘር ጆርጅ የተባሉት ካህን ግብጻውያንም ባሉበት ስለ ግብጽ ጳጳሳት ለጉባዔው ሲያብራሩ አብዛኞቹ የግብጽ አባቶች የወጡት ከትዮሎጂና ክፍልስፍና ት/ቤት ሳይሆን ነገር ግን ከመካኒክነት፣ ከሜዲካል፣ ከዲሬሰርነት፣ ከወታደርነት ነው የመጡት በማለት ሰፊ የሆነ ገለጻ አድርገዋል። ስለዚህ በዚህ ጥናት ውስጥ በክፍል ፲፬ ከቁጥር ፩ እና ፪ ጀምሮ በሚገባ እንደ ገለጽኩት ሁሉ ትምህርተ መለኮት ምሥጢረ ሥላሴ የማይገባቸው በማለት በድጋሚ አረጋግጣለሁ።

፫. በስም፣ በግብር፣ በአካል፣ ፫ት በባሕርይ፣ በህልውና፣ በመለኮት፣ ፩ድ የሆነ አምላክ፤

አስቀድሜ ከላይ በዚህ ጥናት ውስጥ በክፍል ፪-፬-፮-፩ ላይ በማስረጃ የተደገፈ በአጭሩ የገለጽኩት ቢሆንም እንዲሁም ደግሞ በእምነት ከኢትዮጵያውያን ጋር እንድናቸው ብለን የምናምናቸው የነበረ የግብጽ ጳጳሳት

ከስህተታቸውና ከመሠረነታቸው እንዲመለሱ ይሆን ዘንድ ከፍ ብሎ በክፍል ፲፬ በተጠቀሰው ርዕስ መሠረት ሥላሴ በስም በግብር በአካል ፫ት ለመሆናቸው ከእነማስረጃው ጭምር ለሕዝብ በሚገባ ቋንቋ በሚገባ አብራርቻለሁ።

ይሁን እንጂ በክፍል ፲፬ በተራ ቁጥር ፫ት ንዑስ ርዕስ ላይ የተጠቀሱትን መለኮታዊ የሆኑ ቃላት ዘለዓለማዊ የሆኑ የብርሃን አምላክ መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስን ይቅርታ በመጠየቅ የኢትዮጵያውያን ሁሉ እናት በሆነች በወላዲተ አምላክ አማላጅነት የቃላቶቹን ትርጉም ለመስጠት እምክራለሁ።

ስለዚህ ብዙ የዓለም ሊቃውንት ለመተርጉም ሲሞክሩ ከሐዲ የሚባል የቅጽል ስም እንደተሰጣቸው ባውቅም እንዲሁ ደግሞ ኢትዮጵያዊው ቅዱስ አባ ሕርያቆስ በ፪፻-፯፻ ዓ.ም. ገደማ በብራና የተጻፈ በመንፈስ ቅዱስ ተሞልቶ የራሱ ድርሰት በሆነው በቅዳሴ ማርያም ላይ ሲያብራራ፣ ያንተን ጥበብ ለማወቅ ፈልጌ ወደ ላይ ወጥቼ አየሩን ሁሉ አልፌ በሰማያቶቹ ውስጥ ያለውን ሁሉ ለማዬት ብፈልግም እንደገና ወደ ታች ወርጄ በባሕሮች ጥልቅ ውስጥ ያለውንም ነገር ሁሉ ለማወቅ ብሞክርም አልመረመረኝ ብሎ ወደ ቀደመው አለማወቁ ተመልሻለሁ ብሏል።

ነገር ግን እኔ ከላይ ትርጉም እሰጣለሁ ስል ከሌሎች አባቶች እበልጣለሁ ማለት ሳይሆን በትህትና በመሆን እገልጻለሁ ማለቱ ነው።

- ሀ. ግብር፣ ፩ኛ) የአብ ግብሩ ማስገኘት ማለትም መውለድ ማስረጽ ነው፤ በልብነቱ፤
- ፪ኛ) የወልድ ግብሩ መወለድ ነው በቃልነቱ፤ ከአብ፤
- ፫ኛ) የመንፈስ ቅዱስ ግብሩ መሥረጽ ነው፤ በእስትንፋስነቱ ከአብ፤

፩. አብ፣ የወልድ የመንፈስ ቅዱስ ልባቸው ነው።

፪. ወልድ፣ የአብ የመንፈስ ቅዱስ ቃላቸው ነው።

፫. መንፈስ ቅዱስ፣ የአብ የወልድ እስትንፋሳቸው ነው።

ለ. ባሕርይ፣ ፩ኛ) የአብ ባሕርዩ ማስገኘት፣ መፍጠር፣ ዘለዓለማዊነት ነው። ወዘተ...

፪ኛ) የወልድ ባሕርይ ማስገኘት፣ መፍጠር፣ ዘላለማዊነት ነው። ወዘተ...

፫ኛ) የመንፈስ ቅዱስ ባሕርይ ማስገኘት፣ መፍጠር፣ ዘላለማዊነት ነው ወዘተ...

ሐ. ሀልውና፣ ፩ኛ) አብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ሀልውናው ይኖራል በልብነቱ፤

፪ኛ) ወልድ በአብ በመንፈስ ቅዱስ ሀልውናው ይኖራል በቃልነቱ፤

፫ኛ) መንፈስ ቅዱስ በአብ በወልድ ሕልውናው ይኖራል በእስትንፋስነቱ፤

መ. መለኮት፣ ፩ኛ) አብ መለኮት ነው፤ ፈጥሮ የሚገዛ አምላክ፤

፪ኛ) ወልድ መለኮት ነው፤ ፈጥሮ የሚገዛ አምላክ፤

፫ኛ) መንፈስ ቅዱስ መለኮት ነው፤ ፈጥሮ የሚገዛ አምላክ፤

ሠ. ሀልውና፣ ፩ኛ) አንድነትና ግንዛቤ፣ አብ ልብ ነው ልብነቱም ለራሱ፣ ለወልድ፣ ለመንፈስ ቅዱስ ነው።

፪ኛ) ወልድ ቃል ነው፤ ቃልነቱም ለራሱ፣ ለአብ፣ ለመንፈስ ቅዱስ ነው።

፫ኛ) መንፈስ ቅዱስ እስትንፋስ ነው፤ እስትንፋስነቱም ለራሱ፣ ለአብ ለወልድ ነው።

ረ. ፩ኛ) አብ ልብ በመሆኑ ከወልድ ከመንፈስ ቅዱስ አይበልጥም፤ አያንስም፤

፪ኛ) ወልድ ቃል በመሆኑ ከአብ ከመንፈስ ቅዱስ አይበልጥም፤ አያንስም፤

፫ኛ) መንፈስ ቅዱስ እስትንፋስ በመሆኑ ከአብ ከወልድ አይበልጥም፤ አያንስም፤ ይህም የሀልውና የአንድነት ግንዛቤ ወይም ትርጉም ይባላል።

ስለዚህ ነው፡-

፩ኛ አምላክ፤

፪ኛ ሃይል፤

፫ኛ ሥልጣን፤

፬ኛ አገዛዝ፤

፭ኛ መንግሥት፤

፮ኛ ፈቃድ፤

ሥላሴ በስም፣ በግብር፣ በአካል፣ የት በባሕርይ፣ በሀልውና፣ በመለኮት ፩ኛናቸው ብላ ጥንትም ዛሬ ለወደፊቱም ቢሆን እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ የእናት ኢትዮጵያ ተዋሕዶ አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን የምታምነውና የምታሳምነው ይህ ነው። የጥንቶቹ ቅዱሳን ኢትዮጵያውያን አባቶች እምነት ወይም ደግሞ በማለት ለግብጻውያንና ለዓለም ሕዝቦች በድጋሚ ሳረጋግጥ በወላዲተ አምላክ በንጽህት እናታችን በድንግል ማርያም አማላጅነት በማመን ነው።

ማስረጃ ከብዙ በጥቂቱ የሐ. ም. ፲፩ ቁ. ፳፮-፳፯, ም. ፲፱ ቁ. ፳፮-፳፯, መዝ. ፩፻፱ ቁ. ፫-፯, የሐ. ም. ፲፪ ቁ. ፵፭, ፵፮-፶, ም. ፲፱ ቁ. ፱-፲፪, ም. ፲ ቁ. ፴፰-፴፱, ም. ፲፩ ቁ. ፳፭-፵፮, ም. ፮ ቁ. ፴፪-፳፬, ም. ፩ ቁ. ፩-፲፭, መዝ. ፴፪ ቁ. ፭-፯ እንዲሁም ደግሞ ስለ ሥላሴ አንድነትና ለስትንፋስ ልብ፣ ቃል፣ እስትንፋስ፣ ፩ኛ መሆን ለማወቅ የሚፈልግ ሰው የየሐንስ ወንጌል ም. ፩ ቁ. ፳፱, ፲, ፲፱ ላይ ተመልከት ዘፍ. ም. ፩ ቁ. ፳፮-፳፯።

፬. ጳጳሳት ከግብጽ ወደ ኢትዮጵያ

ለምን ይመጡ እንደነበረ፣ ዋና

ዋናዎቹ ምክንያቶች፡

በዚህ ንዑስ ርዕስ መሠረት ምክንያቶቹን ሁሉ በሙሉ መተንተን ሰፋ ያለ ጊዜ የሚጠይቅ ቢሆንም፣ ዋና ዋናዎቹን ብቻ በአጭሩ ለመግለጽ እፈልጋለሁ። ይኸውም በዚህ ጥናት ውስጥ በክፍል ፲፱ በቁጥር ፩-፪ ላይ እንደጠቀስኩት ሁሉ ከአሌክሳንዲሪያው ጉባዔ መልስ ከተዋህዶዎች የተሰጠ የታሪክና የእምነት መልስ በሚል ርዕስ ሐምሌ ፳፩ ቀን ፳፻፱፻፱ ዓ.ም. እንደ ኢትዮጵያ አቆጣጠር ለብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ጳውሎስ ባቀረብኩት የሥራ መግለጫ ወይም ሪፖርት ላይ ከምክንያቶቹ በከፊል የጠቀስኳቸው መሆኑን አስታውሳለሁ።

በለዚህ ከነቢያት ውስጥ አብዛኞቹ ኢትዮጵያውያን እንደነበሩ የታወቀ ቢሆንም ከሐዋርያት አብዛኞቹም በዘር ኢትዮጵያውያን እንደሆኑ አይካድም፤ እነዚህም ስማቸው እንደሚከተለው ናቸው።

፩. ማቴዎስ፤

፪. ማርቆስ፤

፫. ፊልጶስ፤

፬. ቶማስ ሲሆኑ፤

፭. ያዕቆብና ዮሐንስ በርናባስ ግማሽ ትውልዳቸው ከኢትዮጵያ ውያን ዘር ነው። ቀጥሎ ደግሞ የምሥርና የኢትዮጵያ ፓትርያርኮች ወይም አባቶች የነበሩትን በስም ዝርዝር አቀርባለሁ።

፩ኛ) ማርቆስ ሙሉ በሙሉ ኢትዮጵያዊ ነው፤ በፓላስቲኒ የተወለደ።

፪ኛ) አትናቴዎስ ሙሉ በሙሉ ኢትዮጵያዊ ነው። በላዕላይ ግብጽ የተወለደ።

፫ኛ) ቄርሎስ በእናቱ ኢትዮጵያዊ የሆነ በአባቱ ደግሞ የግሪክና የአርመን ተወላጅ ሆኖ በሰፊንከስ የተወለደ።

፬ኛ) ዲዮስቆሮስ በእናቱ ኢትዮጵያዊ በአባቱ ግሪካዊ በታህታይ ግብጽ የተወለደ ነው።

ከዚህ በላይ የግብጽ ቤተ ክርስቲያን አባቶችና ፓትርያርኮች እነማን እንደ ነበሩና የማንበ ሀገር ተወላጆች እንደ ነበሩ በአጭሩ ገልጿለሁ። ከዚህ ቀጥሎ ደግሞ በክፍል ፲፬ በተራ ቁጥር ፬ በተጠቀሰው ንዑስ ርዕስ መሠረት ከግብጽ ወደ ኢትዮጵያ ጳጳሳት ለምን እንደሚመጡ ዋና ዋናዎቹን ምክንያቶች በአጭሩ አብራራለሁ።

ይኸውም በ፪፻፲ ዓ.ም. ነጋዴዎች ከግሪክ፣ ከሶሪያ፣ ከሊባኖስ ተውጣጥተው በመርከብ ወደ የመን ሲጓዙ አውቀውም ይሁን ወይም በነፋስ ኃይል ተጉትተው ወደ ጥንቱ የኢትዮጵያ ወደብ አዶሊስ ውስጥ ገቡ፤

ወዲያውኑ ሰዎቹ በሙሉ ተገድለው ጀት ሕጻናት ብቻ ቀሩ፤ የሕጻናቱም እድሜ ፩ እና ፪ ዓመት ነበሩ።

በለዚህ የአስቡ የመርከብ ሹም ልጆቹንና መርከብዋን ለምጽዋው የመርከቦች አዛዥ ያስረከባል። እዛንም ልጆቹን ለባሕረ ነጋሽ ሹም ይሰጣል፤ የባሕረ ነጋሽ ሹምም ሕጻናቱን ለአክሱሙ ንጉሠ ነገሥት በባርነት ያስረክባል፤ የአክሱሙም ንጉሥ ልጆቹ ባሮች እንዲሆኑ ነበር የሰጣቸውን አባቶች እናታቸውም እንደ ተገደሉባቸው ነግራችሁኛል፤ ቢሆንም እንደ ልጆቹ አድርጌ ለስተምሬ አሳድጋቸዋለሁ ብሎ ቃል ገባላቸው፤ ልጆቹም ትምህርታቸውን እንደጨረሱ እንዲን የቤተ መንግሥት የጠጅ ኃላፊና ባለሙሉ ሥልጣን ሲያደርገው ሁለተኛው ደግሞ ዲቄና ምንኩስና ቅስና ተቀብሎ የቤተ መቅደስ አገልጋይና ኃላፊ ባለሙሉ ሥልጣን ሆኖ ተሾመ። ይህም አባ ፍሬ ጳጳስ ወይም ፍሬምናጦስ የተባለ በኋላ ደግሞ አባ ሰላማ ከሣቴ ብርሃን የተባለው ነው።

፮. በግዮን ወይም በዓባይ ወንዝ ምክንያት ከምሥር ጋር በተደረገው ጦርነት

በዓባይ ወይም በግዮን ወንዝ ምክንያት የተነሳ ግብር ጨምሩ አንጩ ምርም በማለት ከግብጽ ወይም ከምሥር ሰዎች ጋር በተደረገው ጦርነት ሳቢያ ኢትዮጵያውያን እንደ ልባችን በስዊዝ ካናል በእግር እየተሸጋገርን የኢየሩሳሌም አጽመ ርስታችን የሆነ መሬታችንን በሚገባ ከዘራፊዎችና ከቀማኞች እጅ እንጠብቅ እንደነበር በማንም ዘንድ የታወቀና የተረጋገጠ ነው። ነገር ግን ከዚህ በላይ እንደ ተጠቀሰው ሁሉ ከምሥር ሰዎች ጋራ በተደረገው ጦርነት ምክንያት ሰዎቻችን እንደ ልብ በእግር የምናስተላልፍበት የስዊዝ ካናል መንገድ ለብዙ ዘመን ስለተዘጋብን የኢየሩሳሌም አጽመ ርሥታችን ከቀማኞች እጅ ወደቀ።

በለዚህ ሮማውያንና ግሪኮች፣ አርመኖች፣ ኢትዮጵያውያን ሰዎች ለመላክ አለመቻላችንን ስለ አወቁና ስለ ተረዱ በኢየሩሳሌም ውስጥ ሆነው አጽመ ርሥታችንን የሚጠብቁ በጣም መንፈስ ጠንካራ የሆኑ ኢትዮጵያውያን መነኮሳትን በሙሉ በመርዝ ፈጅተው የታሪክ ማስረጃዎችን በሙሉ

ያቃጠሏቸው ቢሆንም ለጊዜው በኛ ይዞታ የሚገኝ ቦታ በጎልጎታ ጌታችን የተሰቀለባት ማዕከል ምድርና ወደ መቃብሩ የምታስገባ የበር ቁልፍ ብቻ በኢትዮጵያውያን እጅ ሲቀር ሌላውን ርስታችንን ግን ለየት ተካፈሉት ።

ዛሬ በአርመኖች ፣ በግሪኮች ፣ በሮማውያን ፣ እጅ ሆኖ የሚገኘው ቦታ ሁሉ የኢትዮጵያውያን አጽመ ርሥት እንደነበረ የታሪክ መዝገቦች ይመስ ክራሉ ። ማቴ. ም. ፳፯ ቁ. ፴፫-፴፭, ዮሐ. ም. ፲፱ ቁ. ፲፮-፲፱ ይሁን እንጂ በኢየሩሳሌም ውስጥ የሚገኘው አጽመ ርሥታችንን የሚጠብቁ ኢትዮጵያውያን አባቶች በሙሉ በመርዝ ተገደሉ ። ልብሶቹን ለራሳቸው ተካፈሉ በቀሚሴም እጣ ተጣጣሉ እንዳለ መድኃኒታችን ፣ ማቴ. ም. ፳፯ ቁ. ፴፮-፴፯, ዮሐ. ም. ፲፱ ቁ. ፳፫-፳፭ ከላይ በክፍል ፲፱ ከቁጥር ፭ ጀምሮ እንደ ጠቀስኩት ሁሉ ፣ እንዲሁም አባቶቻችን የፈጣሪያችን ዕድል ደርሷቸው ወይም ተፈጽሞባቸው በሙሉ ተገድለው ሮማውያንና ግሪኮች አርመኖች የኢትዮጵያውያንን ርሥት በሙሉ ለየት ተካፍለው ቀሪውን የጎልጎታ ቦታ ደግሞ ፅጣ እየተጣጣሉበት ነው ፣ የሚል መልእክት በአስቸኳይ ኢትዮጵያ ደረሰ ።

ስለዚህ ወዲያውኑ መልስ ለመስጠት የቤተ መንግሥትና የቤተ ክህነት ባለሥልጣኖች በአንድነት ተሰብስበው ከምሥር ሰዎች ጋር ያለን ቅሬታ በፍጥነት እንዲወገድና ሰዎቻችንን በስዊዝ ካፍል በኩል ወደ ኢየሩሳሌም ለመላክ እንድንችል በማለት በአንድነት ወሰኑ ።

ይኸውም የውሳኔው ፍሬ ሀሳብ የሚለው ፲፪ መነኮሳት ተመርጠው ወደ ምሥር እንዲላኩና በመካከላችን የተፈጠረው ቅሬታና አለመግባባት እንዲያስወግዱ የሚል ነበር ። ከዚህ መሠረተ ሀሳብ በኋላ አባ ሰላማ የተባለው ፍሬምናጦስን ጨምሮ ፲፪ አባቶች ተመርጠው በ፪፻፳ ዓ.ም. ወደ ምሥር ወይም ግብጽ ተላኩ ። ከዚያም በኋላ የኢትዮጵያና የግብጽ ፓትርያርክ በነበረው በኢትዮጵያዊው ቅዱስ አትናቴዎስ ሊቀ መንበርነት ጉባዔ ተደርጎ በኢትዮጵያና በምሥር ሰዎች መካከል የነበረው ከፍተኛ የሆነ ቅሬታ ሁሉ ተወግዶ መግባባትና ወንድማማችነት በተሞላበት ሁኔታ ዕርቀ ሰላም ወረደ ። ቅዱስ አትናቴዎስም በዚህ በጣም ስለተደሰተ ከኢትዮጵያ ከተላኩት ፲፪ መነኮሳት ውስጥ ፮ቱን አባ ሰላማን ጨምሮ ጳጳሳት ሲያደርጋቸው ፮ቱን ደግሞ ወደ አስቄጥስ በረሃ ሄደው የምሥር ገዳማትን እንዲመሠርቱና እንዲያቀኑ እደረጋቸው ። እንዲሁም ፭ቱን ጳጳሳት በምሥር ሀገር ከእርሱ ጋር እንዲቀመጡ ሲያስቀራቸው ፮ተኛው አባ ሰላማን ግን ወደ ሀገሩ ወደ ኢትዮጵያ በአስቸኳይ እንዲመለስ አድርጎታል ።

ስለዚህ ከክፍል ፲፱ በቁጥር ፬ በተጠቀሰው ንዑስ ርዕስ መሠረትና እንዲሁም ከፍ ብሎ ከቁጥር ፭ት ጀምሮ ከእነምክንያቱ እንደተብራራው ሁሉ ፣ ጳጳሳት ከግብጽ ወደ ኢትዮጵያ የሚመጡበት ዋና ምክንያት ከላይ የተገለጸ ቢሆንም ፣ የምሥር ሀገሩም ሆነ ፈርዖኖች በሙሉ ፣ እንዲሁም ደግሞ ከቅዱስ ማርቆስ ጀምሮ የግብጽ ፓትርያርኮችና አብዛኞቹ ጳጳሳት ኢትዮጵያውያን ስለ ነበሩ ሥልጣኑም ሆነ ሀገሩ የኢትዮጵያ እንደሆነ ስለሚገመት ቀስ በቀስ ሀገሩን እንደገና እንደዛለን የሚል ዕቅድ ስለነበረና ይህም በኢትዮጵያ ካህናት ፣ ነገሥታትና መኳንንት ዘንድ ስለሚታመን መገናኛ መንገድ እንዲሆን ተብሎ ታስቦ ነው ሥልጣን የሌለው ጳጳስ ከግብጽ ወይም ከምሥር ወደ ኢትዮጵያ ይመጣ የነበረው ።

ይሁን እንጂ በ፪፻፴፱ ዓ.ም. ምሥር ወይም ግብጽ በፋርሶች እጅ ወደቀች ፣ ቀጥሎም ደግሞ ግብጽ በእስላሞች እጅ ገባች ፣ ነገር ግን አሁንም ቢሆን ግብጽ ተአምር ካልተፈጠረ በስተቀር መጨረሻ የሌለው እስከ ዛሬ ድረስ በእስላሞች መዳፍ ውስጥ ናት ።

አስቀድሜ ከላይ በዚህ ጥናት ውስጥ በክፍል ፲፱ ከቁጥር ፬ እና ፭ ላይ ጳጳሳት ከምሥር ወይም ከግብፅ ወደ ኢትዮጵያ ለምን እንደሚመጡ ከእነመነሻ ምክንያቱ ጭምር የገለጽኩት ቢሆንም አሁንም ምሥር ወይም ግብጽ ሀገራችን የነበረ ነው ። ስለዚህ በምክንያቱ እጃችን ውስጥ አስገብተን ግብጽን እንደገና ከኢትዮጵያ ጋራ እንድንማድረግ አለብን የሚለው የኢትዮጵያ ነገሥታትና ካህናት እንዲሁም የመኳንንቱ የምኞት ሕልም በመቀጠሉ በፈለግነው ጊዜ ሁሉ ወደ ምሥር መግባት እንድንችልና ለስላላም ስለሚያመቸን ሥልጣን የሌለው ጳጳስ ከግብጽ መምጣት አለበት ብለው በምሥጢር ስለወሰኑ ነው ጳጳሱ የሚመጣበት ዋና ምክንያት ።

ይኸውም ከ፪፻፳-፪፻፶፱ ዓ.ም. ድረስ ጳጳስ ከምሥር ወደ ኢትዮጵያ ይላክ እንደነበረ እውነት ቢሆንም ነገር ግን የሚላከው ጳጳስ ቋንቋችን አያውቅ እኛም ቋንቋውን የማናውቅ ከመሆኑም በላይ እንዲያውም የቤተ ክርስቲያናችን እምነትና ሥርዓት ሊያውቅ ቀርቶ የራሱን ቤተ ክርስቲያን እምነትና ሥርዓት ሳይቀር ፈጽሞ የማያውቅ የለየለት መሐይም እንደ ነበረ የማይካድ ሐቅ ነው ። ስለዚህ ለ፪ቱም ሀገሮች የመገናኛ መንገድ ሆኖ ለስላላ ከሚያገለግል በስተቀር መብት የሌለው ዝም ብሎ የተቀመጠ ጉልት ነበር ። እንዲያውም የግብጽ ጳጳሳት እንኳን በዚያን ዘመን ዛሬም ቢሆን የሃይማኖት ሰዎች እንዳልሆኑ የሚያስረዳ በዚህ ጥናት ውስጥ በክፍል ፲፱ በቁጥር ፩ እና ፪ ጀምሮ በሚገባ የተብራራ ስለሆነ ተመልከት ።

ከዚህ በላይ ከፍ ብሎ እንደ ገለጽኩት ሁሉ ከግብጽ የሚላከው ጳጳስ ጩርሶ ችሎታ የሌለው ከመሆኑም በላይ ከርስቲያን መሆኑም ስለማይታመን ማለትም ከምሥር ሰዎች ጋር ያለን ግንኙነት የሃይማኖት ብቻ ሳይሆን በውስጡ ታዋቂ የፖለቲካ ወይም ምሥጢራዊ ጭምር ስለነበር ያለን ግንኙነት እንደ ተጠቀበ ሆኖ በቂ የሆነ ችሎታ ያላቸውን መነኮሳት እየመረጥን ወደ ግብጽ በመላክ ጽሕፈት ተሾመው ይመጡልን እንደነበር በማንም ዘንድ የማይካድ እውነት ነው።

ለስቀድሜ ከላይ እንደገለጽኩት ሁሉ ምሥር ወይም ግብጽን ከኢትዮጵያ ጋር አዋሕደን በአንድ ላይ አድርገን እናስተዳድራለን የሚል ዕቅድና ምኞት የነበራቸው የአክሱም እና የላስታ፣ የአንኮበርና የጎንደር ነገሥታትና መኳንንት እንዲሁም በጣም መንፈስ ጠንካራ የሆኑ የተዋሕዶ ካህናትና ሊቃውንት በማለቃቸው ምክንያት የተነሣና ግንኙነቱም በአምባሳደር ደረጃ ስለሆነ ግብጽን እንደገና እንይዛለን የሚለው የኢትዮጵያውያን ነገሥታት አላማና ምኞት በ፩፻፱፻፱ ዓ.ም. እንደ ኢትዮጵያ አቆጣጠር ተቋርጦ፣ የመጀመሪያውን የኢትዮጵያ ፓትርያርክ በመሾም ከግብጽ ጋር የነበረን የረጅም ጊዜ የግንኙነት ሰንሰለት ተበጠሰ።

ማስረጃ አብዛኞቹ ከነቢያትና ከሐዋርያት እንዲሁም የምሥር ወይም የግብጽ ፓትርያርኮችና ጳጳሳት፣ ስለ ኢየሩሳሌም የመሬት ይዘታ የማን እንደ ነበረ ስለ አስቂጥስ ገዳማት መሥራቾች አብዛኞቹ የኢትዮጵያ አባቶች እንደነበሩ የሚያብራሩና ከላይ በክፍል ፲፬ ከቁጥር ፬ እና ፭ ጀምሮ ለተገለጸው ኃይለ ቃል ሁሉ በዝርዝር የሚያስረዱና ለሌላም ነገር ቢሆን በቂ የሆነ ማስረጃ የሚገኝባቸው የምስጢር መጻሕፍቶችን እንደሚከተለው አቀርባለሁ። መጻሕፍቶቹ የሚገኙት በአንዳንድ የእናት ኢትዮጵያ ታላላቅ ገዳማትና አድባራት ውስጥ ማንም ሰው በማይደርስበት ቦታ ነው።

፩ኛ) መጽሐፈ ትውልድ ዘነቢያት ወዘሐዋርያት፣ ፭ መጽሐፍ የብራና ከ፲፬-፩፻ ዓ.ም. ገደማ የተጻፈ።

፪ኛ) ምሥጢረ ካህናት ዘአበው ቀደምት ቅዱሳን፣ ፳፱ መጽሐፍ ከብራና ፳፱-፻፪ ዓ.ም. የተጻፈ።

፫ኛ) መጽሐፈ አበው ዘሊቃነ ጳጳሳት፣ ፲፪ መጽሐፍት ፫፻-፳፻ ዓ.ም. የብራና።

፬ኛ) መጽሐፈ ጥበብ ወምሥጢር ዘአክሱማዊ ወልደ ኢያሱ፣ ፫ት መጽሐፍት በ፪፻ ዓ.ም.

ማሳሰቢያ ለአንባቢያን

ጥንተ አብዕም የግብፃውያን ከሀደት ነው። ማለትም ለዘላለም ንጽህት ቅድስት የሆነች እናታችን ድንግል ማርያም ከአዳም ጀምሮ ሲያያዝ የመጣ የኃጢአት ውርስ አለባት ለሚሉ ከሐዲዎች ሁሉ መልሱን በሁለ ተኛው መጽሐፍ ከእነማስረጃው ጭምር የማቀርብ መሆኑን በትህትና አሳስባለሁ።

ክፍል ፲፭

ከዓለም ውስጥ አምኖ የተጠመቀ የመ

ጀመሪያ ሰው፣ ኢትዮጵያዊው
ጃንደረባ መልከጼዴቅ ፪ኛ ነው።

፩. የተዋሕዶ አንበሳ፣

የተዋሕዶ አንበሳ ማለት በራሱ ፈቃድ ሰው የሆነ አምላክ መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ ማለት ሲሆን ይኸውም ተወሐዶ አንድ ሆነ፣ ማለትም አምላክ ፍጹም ሰው ሆነ፣ ሰውም ፍጹም አምላክ ሆነ፣ ማለት ነው። ስለዚህ በመጀመሪያ ቃል ነበረ ቃልም እግዚአብሔር ነው ሁሉም በእርሱ ሆነ፣ ከሆነውም ነገር ሁሉ ያለ እርሱ ቃልነት የሆነ ምንም ነገር የለም፣ ቃልም የሰውን ሥጋ ተወሐዶ ከእኛም ጋር አንድ ሆነ፣ የዮሐንስ ወንጌል ም. ፩ ቁ. ፩-፶፪ ላይ ተመልከት።

የይሁዳ አንበሳ ማለትም፣ በፈቃዱ የአዳምን ሥጋ በመወሐድ በቤተ ኅብሥት ወይም በቤተ ልሔም መንደር በገሊላ አውራጃ የተወለደ።

የአይሁዶች ንጉሥ የዓለም መድኃኒት መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ቢሆንም የኢትዮጵያ ነገሥታት ሞዓ አንበሳ ዘአምነገደ ይሁዳ ብለው አርማቸውን ሲያስቀርዱ የድል አድራጊው አንበሳ ንጉሥ ክርስቶስን በማሰብ መሆኑን አይካድም። የሐ. ም. ፲፰ ቁ. ፴፫-፵, ም. ፲፱ ቁ. ፫-፬, ፲፪-፲፫, ፲፭-፲፮, ፲፱-፳፫, ሉቃ. ም. ፳፪ ቁ. ፳፱-፴፩, ም. ፳፫ ቁ. ፴፮-፵, ማር. ም. ፲፭ ቁ. ፱-፲፫, ፲፰-፲፱, ፳፮-፳፯, ፴፪-፴፫, ማቴ. ም. ፳፯ ቁ. ፳፱-፴, ፴፮-፴፰, ፵፪-፵፫, ራዕ. ም. ፭ ቁ. ፭-፮ በእነዚህ ቁጥሮች ላይ ተመልከት።

፪. ፩ኛ / በራሱ ፈቃድ የተጠመቀ ፡

ከየሐንስ በፊትም ሆነ ራሱ የሐንስ የሚያጠምቀው የነበረው ጥምቀት የመዘጋጀት የንስሐ ጥምቀት እንጂ እውነተኛ ጥምቀት እንዳልነበረ በማንም ሰው ዘንድ የታወቀ ስለሆነ ብዙ ማብራሪያ አያስፈልገውም። ነገር ግን በራሱና በአብ በመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ በዮርዳኖስ ወንዝ በውሃ ተጠምቆ ለሰው ልጆች ሁሉ አዲስ ሥርዓትንና ሕግን የሠራልን ዘለዓለማዊ ሕያው አምላክ የሆነ መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ይኸውም በዚያን ጊዜ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በየሐንስ እጅ ይጠመቅ ዘንድ ከገሊላ ተነስቶ ወደ ዮርዳኖስ ወንዝ መጣ። የሐንስ ግን መድኃኒታችን ኢየሱስን እኔ ካንተ ልጠመቅ ያስፈልገኛል እንጂ አንተ ወደ እኔ ልትመጣ ይገባልን? ብሎ አምቢ አለው። መድኃኒታችን ኢየሱስም ጽድቅን ሁሉ እንፈጽም ዘንድ ይገባናል እና ተው አለው። ከዚያም በኋላ የሐንስ ፈጣሪያችን ኢየሱስ ክርስቶስን በዮርዳኖስ ወንዝ አጠመቀው። በዚያን ጊዜ ከውሃው እንደ ወጡ ሰማዮች ተከፈቱ የእግዚአብሔርም መንፈስ በአምላካችን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ወርዶ በርግብ አምሳል በራሱ ላይ ሲቀመጥበት እየወዲያውኑ ታላቅ የሆነ ድምጽ ከሰማይ ወደ ምድር መጣ እነሆም ይህ ነው የምደው ልጄ ደስታዬን የማይበት እርሱን ስሙት ብሎ አብ መሰከረለት። ማቴ. ም. ፫ ቁ. ፲፫-፲፰ ይህ ነው ዋናው ምክንያት ለሰው ልጆች ሁሉ የድኅነት አርአያ ለመሆን ራሱ ባለቤቱ ኢየሱስ ክርስቶስ ከውሃና ከመንፈስ ቅዱስ እንደገና እንድንወለድ ይሆን ዘንድ እርሱ የጥምቀት ጀማሪ ምሳሌ በመሆን ለእኛ ከላይ አዲስ የሆነ ሥርዓትና ሕግ ሠራልን ተብሎ ለተጠቀሰው ማስረጃው።

ፈጥሮ የሚገዛ ዘለዓለማዊ ሕያው የሆነ አምላክ መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ የአይሁዶች መምህር ለሆነ ለኒቆዲሞስ ሌሊት በማደሪያው በሚያስተምርበት ጊዜ የሰው ልጆች ከውሃና ከመንፈስ ቅዱስ እንደገና

ካልተወለዱ በስተቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት አይችሉም ብሎ ባስተማረው መሠረት፤ ከዚህ ከፍ ብሎ በመጠኑ እንደጠቀሰኩት ሁሉ ራሱ ባለቤቱ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ በአብ ፈቃድ በየሐንስ እጅ በዮርዳኖስ ወንዝ የመጀመሪያ ሰው አንደኛ ተጠማቂ በመሆን ለኛ አዲስ ሕግና ሥርዓት እንደ ሰጠን የማይካድ እውነት ነው።

ማስረጃ ፡ ከብዙ በጥቂቱ ማቴ. ም. ፫ ቁ. ፲፫-፲፰, ማር. ም. ፩ ቁ. ፱-፲፭, ሉቃ. ም. ፫ ቁ. ፳፩-፳፫, የሐ. ም. ፩ ቁ. ፴፩-፴፪, ም. ፫ ቁ. ፫-፲፪, ማቴ. ም. ፲፯ ቁ. ፭-፲, ም. ፲፯ ቁ. ፳-፳፩, ኤፌ. ም. ፭ ቁ. ፳፯-፳፰, ቲቶ. ም. ፫ ቁ. ፭-፮ ላይ ተመልከት።

፫. ፪ኛ / አምኖ በመንፈስ ቅዱስ የተጠመቀ ፡

ስለ ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ወይም በትክክለኛ ስሙ መልክ ጺዴቅ ፪ኛ አስቀድሜ በዚህ ጥናት ውስጥ በክፍል ፮ ላይ መነሻ ታሪኩን ጭምር በሚገባ የገለጽኩት ቢሆንም እንዲሁም ደግሞ ከፍ ብሎ በክፍል ፲፭ ላይ በተጠቀሰው ርዕስና በተራ ቁጥር ፩ እና ፪ በተገለጸው ንዑስ ርዕስ መሠረት የአዳምን ሥጋ ከተወሐደ ክርስቶስን፤ የአዳምን ሥጋ ከለበሰ መልክ ጺዴቅ ፪ኛን ጠቅለል ባለመልኩ ከሰው ዘሮች ውስጥ በውሃና በመንፈስ ቅዱስ የተጠመቁ ፪ት ሰዎች ብቻ ናቸው። ይኸውም ፩ኛ/ የሕግና ፍጥረት ሁሉ ምንጭና ባለቤት ፍጹም ሰው ፍጹም አምላክ የሆነ የዓለም መድኃኒት ኢየሱስ ክርስቶስ ሲሆን፤ ፪ኛው/ ደግሞ ኢትዮጵያዊው ልዑልና ጃንደረባ በመባል የሚታወቀው የንግሥተ ንግሥታት ሰብአ ሕንደኬ ታናሽ ወንድም የሆነው መልክ ጺዴቅ ፪ኛ/ ነው። ስለዚህ በመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ በየሐንስ እጅ በዮርዳኖስ ውሃ ወይም ወንዝ የተጠመቀ ፪ኛ/ ሰው የሆነ አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ ሲሆን እንዲሁም ደግሞ በመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ በፊልጶስ እጅ በገሊላ ውሃ ወይም ባሕር የተጠመቀ ፪ኛ/ ሰው ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ መልክ ጺዴቅ ብቻ ነው። የሐዋ. ም. ፳ ቁ. ፳፯-፵, የሐ. ም. ፫ ቁ. ፫-፲፪, ማቴ. ም. ፫ ቁ. ፲፫።

፬. ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም ሰው ፍጹም አምላክ መሆኑን አምናለሁ አለ።

በዓለም ውስጥ የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች ኢትዮጵያውያን እንደሆኑ የማይካድ ቢሆንም እንዲያውም በኢትዮጵያውያን ዘንድ የእምነት

ዘመን መቆጠር የለበትም፤ ምክንያቱም የብሉይ ኪዳንም ሆነ የሐዲስ ኪዳን ሕግ ባለቤቶችና የመጀመሪያዎቹም አማኞች ኢትዮጵያውያን ስለሆኑ ነው። ሌላው ሀገርና ሕዝብ ግን የብሉይ ኪዳንም ሆነ የሐዲስ ኪዳንን እምነት ኢየሩሳሌምን ጨምሮ የተቀበለው ነቢያትንና ሐዋርያትን በመግደል በደም መሆኑ የታወቀ ነው።

ስለዚህ ኢትዮጵያውያን ግን የብሉይ ኪዳንም ሆነ የሐዲስ ኪዳን እምነት የተቀበሉት በደስታ ሲሆን ይኸውም የእምነቱን ሕግ በማስተማርና በማስፋፋት ጭምር ነው። ምክንያቱም በክፍል ፲፬ ከቁጥር ፬ ጀምሮ በመጠኑ እንደተጠቀሰው ሁሉ አብዛኞቹ ነቢያትና ሐዋርያት በዘር የትውልድ ሐረጎቻቸው ኢትዮጵያውያን እንደ ነበሩ ባይካድም ለዚህም ዋናው ማስረጃ ከላይ በክፍል ፲፭ በተገለጸው ርዕስና በተራ ቁጥር ፪-፫-፬ ላይ በተጠቀሱት ንዑሳን ርእሶች መሠረት፤ ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ወይም በትክክለኛው ስሙ መልክ ጼዴቅ ፪ኛ/ የንግሥተ ንግሥታት ሰብአ (ሳባ) ሕንደኬ ታናሽ ወንድምና ባለሙሉ ሥልጣን አልጋ ወራሽ የሆነው በአራቱ ሕግና ሥርዓት መሠረት በአየአመቱ በኢየሩሳሌም ከተማ ውስጥ የሚከበረውን የፋሲካ በዓል ለማክበርና በዚያ ቦታ የሚገኘው የኢትዮጵያውያንን አጽመ ሥርት ለመቆጣጠርና የተሰበሰበውንም ግብር ለመቀበል ከኢትዮጵያ ተነስቶ ኢየሩሳሌም ገባ።

ይህም የሆነበት ዘመን ኢትዮጵያዊው መልክ ጼዴቅ ፪ኛ የመጨረሻ ውንና ሃምሳኛውን (ዓ) ኢዮቪልዩ በብሉይ ኪዳን ሕግ የፋሲካን በዓል ለማክበር በ፴፪ ዓ.ም. በእግር ከኢትዮጵያ ተነስቶ ኢየሩሳሌም የደረሰው ከመድኃኒታችንና ከአምላካችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ በኋላ በ፳ኛው ቀን ቀትር ወይም በዛሬው አነጋገር ልክ በ፮ት ሰዓት በ፴፬ ዓ.ም. ነው።

ይሁን እንጂ ኢየሩሳሌም ለመድረስ ይህን ያህል ጊዜ የወሰደበት ዋና ምክንያት መልክ ጼዴቅ በጥንት የኢትዮጵያ ግዛቶች የነበሩ ሀገሮችን እየጉበኘ በእግር ስለተጓዘ ነው። ይኸውም ከኢትዮጵያ ተነስቶ በሱዳንና በሊቪያ በኑቪያና በናፓታ፤ በመርዌና በሰፊንከስ አድርጎ መሆኑን መጽሐፈ ምስጢር ወጥብዝ ዘሳባ (ሰብአ) አዜብ በሚል ርዕስ የተጻፈበት ዘመን የማይታወቅ ጿት መጽሐፍት ላይ የኛው መጽሐፍ ከዚህ በላይ በአጭሩ ለተጠቀሰው ታሪክ ማስረጃችን ከመሆኑም ሌላ ብዙ በጣም ጠቃሚ የሆኑ ምሥጢሮችን የያዘ መጽሐፍ ነው።

፩. የአምላክ ኃይልና ጽኑ እምነት የኢትዮጵያውያን በረከት ነው፤

የነበረ ወደፊትም የሚኖር፤ መጀመሪያና መጨረሻ የሌለው፤ ራሱ መጨረሻና መጀመሪያ የሆነ፤ ዘለዓለማዊ ሕያው የሆነ አምላክ መድኃኒ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ ከዓለም ሕዝብ ለይቶ ለኢትዮጵያውያን ብቻ የሰጠውን ፀጋና በረከት ከብዙ በጥቂቱ እንደሚከተለው አቀርባለሁ። ይኸውም በዘር ሐረጉ ኢትዮጵያዊ የሆነ ቅዱስ ዳዊት ኢትዮጵያ እጆችዋን ወደ እግዚአብሔር ትዘረጋለች ባለው መሠረት የኢትዮጵያ ካህናትና ሕዝብ ፳፬ ሰዓት ሙሉ ያለ እረፍት ወደ እግዚአብሔር በአንቃዕድዎ እንደጸለዩ ናቸው። መዝ. ፷፯ ቁ. ፴፩-፴፪ ለዳዊት ልጅ ለሰሎሞን የተነገረ ቃል አንተን የወደደና በእሥራኤልም ዙፋን ያስቀመጠህ አምላክ ሕያው እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን አለች የኢትዮጵያ ንግሥት (ሳባ) አዜብ ፩ኛ) ነገ. ም. ፲ ቁ. ፱-፲, ፪ኛ) ዜና መዋ. ም. ፱ ቁ. ፩-፫።

የምድያም ካህንና ሊቀ ካህናት እንዲሁም በተጨማሪ የመካከለኛው ምሥራቅ ንጉስ ነገሥት ኢትዮጵያዊው ኢዬተር (ዬተር) እንደ ነበር እውነት ነው። ምድያም በወዴት እንደምትገኝ የማያውቅ ሰው ቢኖር በዛሬው አነጋገር ላዕላይ ምሥር ወይም ግብጽ ሲሆን ከላይ በክፍል ፲፭ ከቁጥር ፬ ጀምሮ እንደተጠቀሰው ሁሉ ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ወይም መልክ ጼዴቅ የጉበኛቸው የታሪክ ከተሞች ኑቪያና ናፓታ መርዌ ናቸው።

ኢዬተር የሙሴ አማት እንደሆነ የታወቀ ቢሆንም አይሁዶች በሙሴ መሪነት ከታህታይ ግብጽ ወይም ምሥር ከባርነት ነጻ ወጥተው በሲናይ በረሐ ላይ እንደሰፈሩ ኢዬተር የሙሴን ሚስትና ልጆቹን ይዞ እንዲሁም ደግሞ ብዙ ሰዎችና ካህናቱን አስከትሎ ሊጉበኛቸው ወደ ሲናይ ወረደ። ሙሴም አማቱን ሊቀበለው ወጣ ሰንደለትም ከተሳሳሙም በኋላ እርስ በርሳቸው ደኅንነታቸውን ተነጋገሩ። ከዚያም በኋላ አዬተር ሕዝቡን ሁሉ ሰብሰቦ ወደ ድንኳኑ ውስጥ ገባ፤ አቤቱ በሰማይና በምድር ያሉትን ፍጥረታት ሁሉ የፈጠረህ አምላክ ሆይ ይቅር በለን ብሎ ጸለየ፤ ለአምላኩም የሚቃጠል መሥዋዕት አቀረበ ከመሥዋዕቱም የተረፈውን ሕዝቡም ሁሉ በአንድነት ተሰብስበው በሉ በዚህም ከባርነት ቀንበር ነጻ ለወጡ አይሁዶች እምነትን አስተማራቸው። ሙሴንም ሕዝቡን እንዴት እንደሚመራቸው የቤተ መንግሥት ሥርዓትንና ሕግን ካስረዳው በኋላ ልዑል እግዚአብሔር የተመ

ሰገን ይሁን እግዚአብሔር ከአማልክት ሁሉ እንደሚበልጥ አሁን አወቀሁ ብሎ ኢዬተር ተናገረ ። ዘጸ. ም. ፲፭ ቁ. ፩-፩፮፣ ኢየተርም ከወሰዳቸው ሠራዊቶችና ካህናት ውስጥ አብዛኞቹ ከልጁ ጋር ለሙሴ ትቶ ወደ ከተማው ተመለሰ ።

እንዲሁም ደግሞ ጽዮን የተያዘችው በካህኑ በኢዬተር የልጅ ልጅ በራጉኤል ልጅ በሐብሐብ (በአባብ) እጅናት እንጂ በሙሴ እጅ አልነበረችም፤ ለምሳሌ በአድዋ ዘመቻ ጊዜ እጹም ኒልክ ታቦተ ጊዮርጊስን ይዘው ወደ አድዋ ዘመቱ ሲል በመሪነታቸው መናገሩ ነው እንጂ ከታቦቱ ጋር ግንኙነት የላቸውም ። ታቦቱን የያዙትና የተሸከሙት ካህናቱ ናቸው ። በዚህ አንጻር ሙሴ ታቦተ ጽዮንን ይዞ ወደ ሲናይ በረሐ ወረደ ሲል በመሪነቱ መናገሩ ነው እንጂ ሙሴ ከታቦተ ጽዮን ጋር ምንም ግንኙነት የለውም፤ ታቦቷን የያዘና የተሸከመ የራጉኤል ልጅ ካህኑ ሐባብ ወይም ሐብሐብ (አባብ) ነው ። ራጉኤልም ራሱ ካህን ሆኖ የሊቀ ካህናቱና የንጉሠ ነገሥቱ የኢዬተር ልጅ መሆኑ የታወቀ ቢሆንም ታቦተ ጽዮን በማን እጅ እንዳለች ለማወቅ ወደ ማስረጃው ወደ መጽሐፍ ቅዱስ እንመለስ ይኸውም ሙሴ የሚስቱን ወንድም የምድያማ ዊውን የራጉኤልን ልጅ ካህኑ ሐባብን (አባብን) እግዚአብሔር ለእናንተ እስጣታለሁ ወደ አለው ምድርና ሥፍራ እንሄዳለን እግዚአብሔር ስለ እሥራኤል መልካም ነገርን ተናግሯልና አንተም ከእኛ ጋር ና እግዚአብሔር ከሚሰጠን መልካም ነገር ሁሉ ለአንተ ለካህኑ ከእሥር አንድ እንሰጥላለንና አለው ።

የራጉኤል ልጅ ሐባብም አልሄድም ወደ ሀገሪና ወደ ዘመዶቹ ተመልሼ እሄዳለሁ አለ ። ሙሴም እባክህ አንተ በምድረበዳ የምንሰፍርበትን አስቀድመህ ታውቃለህና አብረኸን ሂድ አለው፤ አንተ እንደ ዓይኖቻችን ብሌን ትሆንልናለህና አብረኸን ካልሄድክ ግን በዚህ ምድረ በዳ በእሸዋ ሰጥመን እንቀራለን፤ ስለዚህ አትተወን ከእኛም ጋር ብትሄድ ግን እግዚአብሔር ከሚያደርግልን መልካም ነገር ሁሉ ለአንተ እንሰጣለን አለ ሙሴ ። ሐባብም ከእግዚአብሔር ተራራ የቺት ቀን ያህል አብሯቸው ከተጓዘ በኋላ የእግዚአብሔር የቃል ኪዳንን ታቦት የሚያርፍበትን ሥፍራ አስቀድሞ ይፈልግላቸው ዘንድ ለቺት ቀን ያህል በነፋስ ሠረገላ በፈታቸው ቀድሞ ሄደ እነርሱም ሲጓዙ ቀን ደመና ይጋርዳቸው ነበር ዘጉ. ም. ፲ ቁ. ፳፱-፴፩ ከታረመው መጽሐፍ ውስጥ ነው ።

ከዚህ ቀጥሎ ደግሞ በዚህ ጥናት ውስጥ በክፍል ፮ እንዲሁም ከላይ በክፍል ፲፭ ከቁጥር ፪-፫-፬ ላይ ታሪኩን በመጠኑ እንደ ገለጽኩት ሁሉ

ጃንደረባ በመባል ስለሚታወቀው ኢትዮጵያዊው ልዑልና የአረት ሊቀ ካህን ስለ መልክ ጼዴቅ ጀኛ አንድ አምላክ በሚሆኑ በእግዚአብሔር አብ፤ በእግዚአብሔር ወልድ፤ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ፈቃድና ትእዛዝ ከሐዋርያው ኢትዮጵያዊ ቅዱስ ፊልጶስ ጋር ያደረጉትን ጥያቄና መልስ በአጭሩ እንደሚከተለው አቀርቦለሁ ።

ይኸውም የእግዚአብሔር መልአክ ፊልጶስን በደቡብ በኩል ከኢየሩሳሌም ወደ ጋዛ በምታወርደው መንገድ ምድረ በዳ ወደሆነችው መንደር ተነሣና ሒድ አለው፤ ፊልጶስም ተነስቶ ሒድ እነሆም የኢትዮጵያ ንግሥት ሰብአ (ሳባ) ሕንደኬ ጃንደረባ ታናሽ ወንድም ከሹማምንቶችዋ ሁሉ የበለጠ በገንዘብዋም ሁሉ አዛዥ የሆነ ሰው መልክ ጼዴቅ የሚባል አንድ ኢትዮጵያዊ ሰው ነበረ፤ እርሱም በአራቱ ሕግና ሥርዓት መሠረት የመጨረሻውንና ሃምሳኛውን (፬) ኢየሹልዩ የብሉይ ኪዳን የፋሲካን በዓል ለማክበርና ሊሣለም ከኢትዮጵያ ተነስቶ ወደ ኢየሩሳሌም ሄደ ።

ይህም ሰው አስቀድሞ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ በነቢያት የተነገረውን ትንቢት እንደ ተፈጸመ አውቆና ተረድቶ በሠረገላ ተቀምጦ እየሒደ የኢሳይያስን መጽሐፍ ያነብ ነበር ። መንፈስ ቅዱስም ፊልጶስን ወደ ሠረገላው ቅረብና ተገናኘው በዚህ ሳምንት ውስጥ የተፈጸመውን ሁሉ ለሰውየው ንገረው ብሎ አዘዘው ። መንፈስ ቅዱስ ፊልጶስ ወደ እርሱ እንደሚመጣ አስቀድሞ ለመልክ ጼዴቅ ነግሮት ስለነበር ፊልጶስ እየተንቀጠቀጠ ወደ ሠረገላው በቀረበ ጊዜ እንግዳ አልሆነበትም ተፈቅዶልሃልና ገብተህ ተቀመጥ ነበር ያለው ። ጃንደረባው ወይም መልክ ጼዴቅ ጀኛ/ከኢሳይያስ መጽሐፍ ውስጥ ያነበው የነበረ የትንቢቱ ሙሉ ቃል ይህ ነበር ። እንደ በግ ወደ መታረድ ተነሳ፤ የበግ ጠቦትም በሸላቹ ፊት ዝም እንደሚል እርሱም እንዲሁ ሲገርፉት አፋን አልከፈተም፤ በውርድቱ ፍርድ ተወገደ ሕይወቱም ከምድር ተቆርጣለችና ትውልዱንስ ማን ይነግርለታል ? የሚለውን ክፍል ነበር ያነበበው ።

ጃንደረባውም ፊልጶስን መልሶ ነቢዩ ይህንን ቃል ስለማን ይናገራል ስለራሱ ነው፤ ወይስ ስለሌላ ሰው በል እስኪ ንገረኝ አለው፤ ፊልጶስም አፋን ከፈተ ከመጽሐፉም ጀምሮ በሳምንቱ ውስጥ በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ የተፈጸመውን ሁሉ እየነገረው ሳለ በድንገት ገሊላ ባህር አጠገብ ደረሱ ።

መልክ ጼዴቅም ወይም ጃንደረባው ፊልጶስን መልሶ እነሆ በውሃ እንዳልጠመቅ የሚከለክለኝ ሰው ማን ነው ? አለው፤ ፊልጶስም መልሶ

ጃንደረባውን በፍጹም ልብህ በኢየሱስ ክርስቶስ ብታምን ይገባል አለው ። መልክ ጸዴቅም ወይም ጃንደረባው መልሶ ኢየሱስ ክርስቶስ የእውነተኛው አምላክ የአብ የባሕርይ ልጅ መሆኑን አምናለሁ ማለትም ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክ ፍጹም ሰው መሆኑን አምናለሁ በማለት ኢትዮጵያዊው ሐዋርያ መልክ ጸዴቅ ወይም ጃንደረባ በፍጹም ልብ በማመን አረጋገጠ ።

መንፈስ ቅዱስም ሠረገላው እንዲቆም ይሆን ዘንድ አዘዘ ፈልጋለና ጃንደረባውም ወደ ውሃው ወይም ወደ ባሕሩ ወረዱ ፤ ጃንደረባ በመባል የሚታወቀው መልክ ጸዴቅም በመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ በፊልጶስ እጅ በገሊላ ባሕር በመጠመቅ በዓለም ውስጥ የመጀመሪያ ተጠማቂ ሰው በመሆን የአርባ ቀን በዓለ ፅርገትንና ሃምሳ ቀን በአለ ጴጥቆስጤን ወይም በአለ መንፈስ ቅዱስን ውሎ ከወንድሞቹ ከሐዋርያት ጋር እኩል ሥልጣን ተቀብሎ ወደ ቅድስት ሀገሩ ወደ ኢትዮጵያ ተመለሰ ። ይህ ነው ከላይ በክፍል ፲፩ ከቁጥር ፭ት ጀምሮ በሚገባ እንደተብራራው ሁሉ መድኃኒ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ ከሌላው የዓለም ሕዝብ ለይቶ ለኢትዮጵያውያን ብቻ የሰጠው የእምነት ፀጋና በረከት የተባለው ።

ማስረጃ ፤ አንተ የዘንዶውን ራሶች ቀጠቀጥህ ለኢትዮጵያ ሰዎችም ምግባቸውን ሰጠሃቸው ፤ መዝ. ፸፫ ቁ. ፲፪-፲፭ ፤ በውኑ ይላል ሕያው እግዚአብሔር ፤ ኢትዮጵያዊ አበባ መልኩን ነብር ዝንጉርጉርነቱን እስከ ዓለም ፍጻሜ ይለውጥ ዘንድ ይችላል? ኤርም. ፲፫ ቁ. ፳፫-፳፱ ፤ እናንተ የአበራሌል ልጆች ሆይ ፤ እናንተስ ለእኔ እንደ ኢትዮጵያ ልጆች አይደላችሁም? ይላል ሕያው እግዚአብሔር ። አሞጽ. ም. ፱ ቁ. ፯-፰ ተመልከት ። ማስረጃ ብዙ ጊዜ ከላይ የተጠቀሰ ስለሆነ በአጭሩ ነው ፤ ኢሳ. ም. ፶፫ ቁ. ፫-፲, የሐዋ. ም. ፳ ቁ. ፳፯-፵, ማቴ. ም. ፲፮ ቁ. ፲፱-፳፩, ማር. ም. ፲፮ ቁ. ፲፮-፲፯, የሐዋ. ም. ፱ ቁ. ፴፰-፴፱, ማቴ. ም. ፫ ቁ. ፲፫-፲፭, የሐ. ም. ፫ ቁ. ፫-፲፪, ማቴ. ም. ፳፰ ቁ. ፲፰-፳, ሉቃ. ም. ፳፱ ቁ. ፴፱-፵፯, የሐ. ም. ፳ ቁ. ፲፰-፴, በእነዚህ ላይ ተመልከት ፤ መዝ. ፸፫ ቁ. ፲፪-፲፭, ኤር. ም. ፲፫ ቁ. ፳፫-፳፱, አሞ. ም. ፱ ቁ. ፯-፰ ።

አነሳስቶና አስጀምሮ ላስፈጸመኝ ሁሉን የፈጠረ ያለ እርሱ ፈቃድ ምንም የሆነ ነገር ከቶ የሌለ አልፋ ፤ ወያ ፤ ቤጣ ፤ የውጣ ፤ የሆነ አምላክ ኢትዮጵያንና ተዋሕዶን ሕዝቦቿን በሙሉ በአንድነት ይጠብቅ አሜን ።

በአባ ተስፋ ሥላሴ ሞገስ
፩፻፱፻፳፱ - ፩፻፱፻፳፰
ተፈጸመ

ልዩ ዋቢ (ማስረጃ)

ማስረጃ ዋቢ (በቢልዮ ግራፊ) ለተዋሕዶም ለአርቶዶክስም ለካቶሊክም ይሆናል ፤ አንዱ የሚጠቀሰው መጽሐፍ ለሌሎችም ሃይማኖቶች ጭምር በማስረጃነት የሚያገለግል መሆኑን መዘንጋት የለበትም ።

<p>፩. ምሥጢር ሥላሴ በጥያቄና መልስ ፤
የኢትዮጵያ አባቶች ያዘጋጁት ነው
በአባ ግቴዎስ ዘመን
፩፻፱፻፫
አዲስ አበባ ኢትዮጵያ</p> <p>፪. ፎቱ አፅማደ ምሥጢር አንድምታ ትርጓሜ ፤
ከኢትዮጵያ ሊቃውን ሲያያዝ የመጣ
በአባ ቤተ ማርያም አሸኔ
፩፻፱፻፶
ኢትዮጵያ</p> <p>፫. ላግማዊ ምኒልክ ከታሪካቸውና ከመታወቅ
በገዛው ጋይላማርያም ሰራቢየን
ታህሣሥ ፫ ቀን ፩፻፱፻፶፮
ገጽ ፩፻፳፰
አዲስ አበባ</p> <p>፬. ጋብቻችሁ
በግሎብ ሥነ ጽሑፍ ድርጅት የተዘጋጀ
፩፻፱፻፳፱
ገጽ ፴፰
አዲስ አበባ</p> <p>፭. የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
አጭር የታሪክ የሃይማኖትና የሥርዓት መጽሐፍ
በአባ ተክለ ሃይማኖት ፓትርያርክ ዘመን
፩፻፱፻፳፭
አዲስ አበባ</p> <p>፮. ስለ አገር ልማትና የሕዝብ አንድነት
፩ኛ እና ፪ኛ መጽሐፍ የኢትዮጵያና የፖለቲካ
ፓርቲዎች በ፩፻፱፻፳፰ ዓ.ም. በጥያቄና መልስ
በደመቀ መቃፈሪያ
መጋቢት ፩ ቀን ፩፻፱፻፳፯
ገጽ ፲፰-፵፪
አዲስ አበባ</p> | <p>፯. ሥርወ ሃይማኖት
በአቡነ ባስልዮስ ዘመን ፓትርያርክነት
የካቲት ፲፭ ቀን
፩፻፱፻፳፰
አዲስ አበባ</p> <p>፰. ሀብትና ጤንነት ፤
ከመስከር የራቀ ሀብቱንና ጤንነቱን ጠበቀ
በመግዛ ሰማ የእምነቱ ነው
፩፻፱፻፵፩
አዲስ አበባ</p> <p>፱. ጋይላማርያም ግጥም
በትያትር መልክ የተረጋገጠ
በትእዛዙ ጋይሎ
ገጽ ፴፯-፵
፩፻፱፻፵፱
አዲስ አበባ</p> <p>፲. ከልታማዋ አገሪ
በአቢ ጉበኛ
ገጽ ፯
አዲስ አበባ</p> <p>፲፩. መጽሐፈ ገነት
በአቡነ መቃርዮስ
ነሐሴ ፲፮ ቀን
፩፻፱፻፳፩
አዲስ አበባ</p> <p>፲፪. መዝገብ ሃይማኖት ወጽሎት
በገቡረዕድ መኮሪያ
ታህሣሥ ፲፭ ቀን
፩፻፱፻፳፱
አዲስ አበባ</p> |
|---|---|

፲፫. መሬት የማን ነው
 በአቢ ጉበኛ
 ገጽ ፲፮, ፳፭, ፳፭-፳፮
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፲፪. ፖለቲካና ፖለቲከኞች ለቲቲስ ከተሰጠ መልስ ጋር
 ከአቢ ጉበኛ
 ሚያዝያ ፲፪ ቀን ፎቪዩዊዎ
 ገጽ ፮, ፲
 አዲስ አበባ

፲፩. የበገና መዝሙር
 ምሥጢረ ሃይማኖት (የሚናገር)
 ከመልእክ ብርሃናት አድማሱ
 ጥቅምት ፳፫ ቀን
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፲፪. የሰው ልብ የእግዚአብሔር መቅደስ
 ወይም የሰይጣን ማደሪያ ነው
 በተስፋ ገብረ ሥላሴ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፲፫. አምስት አሰማጽ ምሥጢር
 በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ጽ/ቤት
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፲፭. አረመኔው ፋሺስት
 ከፎቪዩዊዎ-ፎቪዩዊዎ
 ከፍጡር አብርሃም
 ገጽ ፳፮, ፳፱-፳፻
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፲፮. የዛሬዋ ኢትዮጵያ የቅዱሳን መጻሕፍት
 የታሪክና የሥነ ጥንት ኢትዮጵያ ናት
 በቅዱስ ቢናዶስ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፳. መረሐ ምእመናን
 በጠቅላይ ቤት ከሀገት ጽ/ቤት
 ጥር ፮ ቀን
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፳፩. መርሐ ፅውር ከቅጥር መጽሐፍ የተውጣጣ ነው
 በንግድ የተሠራ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፳፪. ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን
 ፯ቱ ምሥጢራት ቤተ ክርስቲያን
 በፈቃዱ ተመኝ
 ሚያዝያ ፳፮ ቀን
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፳፫. መጽሐፈ ጧዋታ ሥጋዊ ወመንፈሳዊ
 ከዘነበ ኢትዮጵያዊ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፳፬. የሚሰግዱልን ልጆች መባዬን ይዘው
 ከኢትዮጵያ ወደ እኔ ይመጣሉ
 በኢየሱስ ጽ/ቤት
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፳፭. የቤተ ክርስቲያን ታሪክ የሕጻናት መምሪያ
 በአስተው ተፈራ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፳፮. መንፈሳዊ ጉባዔ ዘመንግሥተ ኢትዮጵያ
 የጋብቻ ደንብና ሥርዓት
 በጉባዔ ሊቃውንት
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፳፯. ቃለ እግዚአብሔር
 በአባ ፈልደስ ዳላስ
 ፎቪዩዊዎ
 አሥመራ

፳፰. የቅዱስ ያፌድ ታሪክና የዜግው ምልክቶች
 በትንሣኤ ዘጉባዔ
 ግንቦት ፲፮ ቀን
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፳፱. ትግሽ የቅዱስ መጽሐፍ መዝሊኝ
 ትርጉም በዘመንፈስ ቅዱስ አብርሃ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፴. ተግማጽና ምክር
 ከአለቃ ገ/መድኅን የተገለበጠ ተዋሕዶን
 የሚኩንን ነው ፡
 በዘመንፈስ ቅዱስ አብርሃ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፴፩. ተአምረ ግርዶም ሥነ ፍጥረት አምስት አሰማጽ
 ምሥጢረ ምዕላድ መርሐ ፅውር
 በአባ ገብረ ወልድና በመምራ ተክለ ዮሐንስ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፴፪. ኢትዮጵያውያን ፈላጊዎች ሐተታ
 ዘበርሐ ያዕቆብ አክሱማዊ ወልደ ሕይወት አንፍራዛዊ
 ትርጉም በዘመንፈስ ቅዱስ አብርሃ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፴፫. አልወሰድም
 በአቢ ጉበኛ
 ስለ ምርጥ የሆኑ የአምነት ቃላት
 ገጽ ፳፱-፳፻, ፳፻-፳፻, ፳፻-፳፻, ፳፻-፳፻
 ፳፻, ፳፻, ስለ ሙሉ ፳፻፮, ፳፻፲፮, ፳፻፲፮, ፳፻፮, ፳፻፮, ፳፻፮
 ሐምሌ ፲፱ ቀን
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፴፬. ትምህርተ ክርስቶስ ዘሰንደር ሱንግ
 (ኢትዮጵያዊ ስግዕት በሕገድ) ሀንዳዊ ስግዕት
 ትርጉም በዘመንፈስ ቅዱስ አብርሃ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፴፭. ከጽንሰት እስከ ሞት ፡ የፍጡር ግድታ
 በጭንቅ መውለድ ፡ በአግር መኖር ፡ በጸሐፊ መሞት ነው
 ከም/ያሥር አለቃ ግርግ ጥሩ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፴፮. ቤተ ክርስቲያን ሥርዓቷ ከመሻሻል ጋር
 በአባ ኪዳነ ግርዶም ጌታውን
 ፎቪዩዊዎ
 ሐረር

፴፯. ጠቃሚ ምክር ትፍሥሕተ ልብ (የልብ ደስታ)
 በምናሴ የሥጋት
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፴፰. በጎ ተግባርና መንፈሳዊ ምክር
 ሞቶ የተነሣው የተነሳቱ መምህር
 በመምራ ጋይሌ ጊወርጊስ ወልደ መድሀን
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፴፱. እስከ ማዕከሉ ተሰነክሎ በዘልሁን ጌታነት
 በአባ ተስፋ ወልደ ሥላሴ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፵. እድሜ መንገድ ትዝታዬ
 በተስፋዬ የውነቱ
 ገጽ ፶፮-፷፻
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፵፩. አንድነት የሀገር ጉልበት
 በግራዝማች አበበደም ራዲ
 ገጽ ፮, ፲፫, ፲፮-፲፱
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፵፪. ከኢትዮጵያ ቅዱስ ቢናዶስ
 ለኢትዮጵያ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
 የተሰጠ ፩፻/፪፻/፫፻/ ሲናዶስ
 በቅዱስ ቢናዶስ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፵፫. ጠቃሚ ምክር
 በአስፈላጊ የደሰው
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፵፬. ሕልውና ሥላሴ ዘለዓለም (የሥላሴ መኖር
 ዘለዓለም) ስለ አርፎላውያን
 በመጋቢ ሐዲስ ገብረ መድኅን ደስታ
 ፎቪዩዊዎ
 አሥመራ

፵፭. የሃይማኖት ጋሻ ለጠላት መመለሻ የይሐዋ
 ምሥክርና ነን በማለት ሕዝቡን ለሚያታሉ
 ሐሰውያን ነቢያት መልስ
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

፵፮. አምሥቱ አለማዶ ምሥጢር አሥርቱ ቃላት
 ሲደሰቱ ቃላት ወንጌል አርእስት ምግባራት
 ስለ ጸሎት
 በአባ ቴዎፍሎስ
 ሰኔ ፯ ቀን
 ፎቪዩዊዎ
 አዲስ አበባ

ግጹ፡ የአርቶዶክሳውያን ምላሙን እምነት
አሥርቱ ታላቅና በድቡቱ ታላቅ
በአቡነ ኢፕርስ አላስ ዘጉንደር
፩ሺ፱፻፶፫
አዲስ አበባ

ግጹ፡ ኢትዮጵያ ትቅደም
በታደሰ ገብረ ሕይወት
ገጽ ፲፭-፲፱
፩ሺ፱፻፷፮
አዲስ አበባ

ግጹ፡ ሙጽሐፈ ብርሃን ዘአስተታብእዎ አጋው
መነኩሳት
በአባ ገብረ እግዚአብሔር
ወአባ ወልደ አብርሃም
፩ሺ፱፻፷፱
አሥመራ

ግ፡ ሃገር የማን ናት ሰው በታች አያውቅም
በመቶ አለቃ በለጠ ምሕረቱ
ገጽ ፭, ፲፩, ፲፱-፲፭, ስለ ፀ/፩፮, ፴፮, ፴፮, ፵፪-፵፭
፩ሺ፱፻፶፭
አዲስ አበባ

ግጹ፡ ምዕላድ ምሥጢር (የምሥጢር ጉተራ)
በዘለቀ እውነቱ
፩ሺ፱፻፵፫-፩ሺ፱፻፶፫
አዲስ አበባ

ግጹ፡ ታሪክ ነው ገበያ የሁሉ መጥያ
በአያሌው ተሰማ
፩ሺ፱፻፶፮
አዲስ አበባ

ግጹ፡ የዓለም መስተዋት
በአሐዱ ገብረ
ገጽ ፴፭-፵፱
የካቲት ፲፭ ቀን
፩ሺ፱፻፵፯

ግጹ፡ በሥነ ፍጥረትና በኪነ ጥበብ መራመድ
በአለቃ ሐረገወይን በየነ
፩ኛ መጽሐፍ
ጊዮዝያ ፳፮ ቀን ፩ሺ፱፻፵፭
አዲስ አበባ

ግጹ፡ ዜና ዕበዩ ልአቡን ተክለ ሃይማኖት ኢትዮጵያዊ
በሊቀ ሊቃውንት ጋደሉ መስቀል
ሀዳር ፳ ቀን
፩ሺ፱፻፶፭
አዲስ አበባ

ግጹ፡ የብፁዕ አቡነ ኢፕርስ ሐውልት ምረቃ
በሥነ ጥበብ ሚኒስቴር
፩ሺ፱፻፵፭
አዲስ አበባ

ግጹ፡ ርትዕት ደላቲ ሃይማኖት- ለቅዱሳን አበዊነ
በመምህር ኪዳነ ግርጌም
ለካቲሊኩ ለአባ አየለ የተሰጠ መልስ
፩ሺ፱፻፶፫
አዲስ አበባ

ግጹ፡ በለ ግማለድ የአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን
ሥነ ሥርዓት በጥያቄና መልስ
በአባ ገብረ ሚካኤል ልሳነ ወርቅ
በግምት ፩ሺ፱፻፶፫
አዲስ አበባ

ግጹ፡ ሁለተኛ መርሐ ምዕመን
(ስለ አማላጅነት ነው)
በትንግሥ ዘጉንደር
፩ሺ፱፻፶፫
አዲስ አበባ

ጽ፡ ሙጽሐፈ ጥበብ ፡ ዘአስተታብእዎ እገው
ማንበረ ቢዘን (የቀጥና ነው)
በቢዘን መነኩሳት
፩ሺ፱፻፷፱
አሥመራ

ጽ፩፡ የምጽአት መታሰቢያ (የፈጣሪያችንና የአምላካችን
የኢየሱስ ክርስቶስ እንደገና ለፍርድ የሚመጣ
መሆኑን የሚናገር ምሥጢር ነው)
በሰብስተ ወንጌል
፩ሺ፱፻፶፯
አዲስ አበባ

ጽ፪፡ መልእክተ ርትዕት ዘሃይማኖት
በአባ ባበልዮስ ሊቀ ለአላት
፩ሺ፱፻፶፩
አዲስ አበባ

ጽ፫፡ መንገድ ሰማይ
በግራዝማች ጋደሉ በላይነዕ
ጎዳር ፲፪ ቀን
፩ሺ፱፻፵፭
አዲስ አበባ

ጽ፪፡ ትምህርትና ምላሳው
ስለ አራቱ ባሕርያት ሥጋ የሚናገር
በዘለቀ እውነቱ
፩ሺ፱፻፶፩
አዲስ አበባ

ጽ፭፡ የዓለም ጠባይ ጋዲትና ብካይ
ከብላታ ወልደ ጊወርጊስ
ጥቅምት ፳፻ ቀን
፩ሺ፱፻፶፫
አዲስ አበባ

ጽ፮፡ የአስትሮኖሚ ጂዮግራፊ ስለ ፀሐይ ጋደልና
ስለሰሎች ፍጥረታት የሚናገር ነው
በግዕዙን መሀዲ
፩ሺ፱፻፶፮
አዲስ አበባ

ጽ፯፡ አምስት መንገዶች በጉዞ ምዕራፍ ላይ
(የሚነጋገሩት ስለ ሃይማኖትና ስለ መላእክት
ስለ ልዩ ልዩ ፍጥረቶች ነው)
ከብላታ ወልደ ጊወርጊስ
፩ሺ፱፻፶፪
አዲስ አበባ

ጽ፭፡ ከሥራ በኋላ ሥራ ስትፈቱ
ዕንቅጥልሽ ተጫውቱ (የዕንቅጥልሽ ጭውውቱ
ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ነው)
በብላታ ወልደ ጊወርጊስ
ጥቅምት ፳፮ ቀን
፩ሺ፱፻፶፫
አዲስ አበባ

ጽ፮፡ መልክአም ሰይፈ ነበልባል
(ጥልቅ የሆነ መንፈሳዊና ሥጋዊ ምርምር)
የሆነ የሃይማኖት ፍልስፍና አለበት
በአባ ጉበየ
ገጽ ፱, ፲፱, ፵፱, ፳፮, ፳፱, ፳፻, ፳፻፩, ፳፻፱, ፳፻፳፩
ነሐሴ ፮ ቀን
፩ሺ፱፻፶፮
አዲስ አበባ

፫፡ ሐተታ መናፍስት ወፃዕድ ነገሥት ምስለ
ፍካሬ ኢየሱስ ወሳቢል (ስለ ትምህርተ መለኮትና
ስለ ማንኛውም ተፈጥሯዊ የሆኑ ነገሮች ውሉ
የሚያስረዳ ሲሆን ነግር ግን ሰዎች ስላልገባቸው
የጥንቆላ መጽሐፍ አድርገው ይወስዱታል እንጂ
በየትም ቦታ የማይገኝ የምርምር የፍልስፍና
መጽሐፍ ነው ።)
የሰማያትና የበዋክብቶች ምርምር
በኢትዮጵያ ሊቃውንት የተዘጋጀ ።
ትርጉም በዘመንፈስ ቅዱስ አብርሃ
፩ሺ፱፻፵፯
አሥመራ

፬፡ ዳግማዊ ቴዎድሮስ
(ስለ ሃይማኖትና የሕላት እመጣጥ ያለበት ነው)
በአለቃ ወልደ ግርጌም
፩ሺ፱፻፶፮

፭፡ ሐርስኩፕ ጋዲዝ ከዋክብት
(ይህም ከፍተኛ የሆነ የምርምርና የትተሎጂ
መጽሐፍ ነው) ስለ አራቱ ባሕርያት ሥጋ ስለ
ብርሃናትም አለበት
በባዕዶች ከኢትዮጵያ አውደ ነገሥት ተውጣጥቶ
የተወሰደ ነው ፤ ለእነፈረንጅ አምላክ ሲባል ፤
ሰዎች ይህን መጽሐፍ ምን ብለው ይበይሙት
ይህን የጥንቆላ ወይንስ የምርምር?
ትርጉም በአየለ አገናኛር
፩ሺ፱፻፵፭
አዲስ አበባ

፮፡ የተማሪው ልጆች በትጔ የተቀመመ
የግጥም ፍትሐት ጋር
በአበባው ይግባው
መስከረም ፩ ቀን
፩ሺ፱፻፶፮
አዲስ አበባ

፯፡ የትምህርትና የተማሪ ቤት ትርጉም
በሐዲስ አላማጥሁ
፩ሺ፱፻፵፭
አዲስ አበባ

፰፡ አጭር የቤተ ክርስቲያን ታሪክ
ለሁለተኛ ጊዜ ተሻሽሎ የታተመ
በሉሊ ሙላኩ
፩ሺ፱፻፳፮
አዲስ አበባ

፳፭. ወላይታ አምላክ በኢትዮጵያ
በአለቃ እያሉው ታምሩ
፩፻፱፻፳፭
አዲስ አበባ

፳፮. ያለ ብስጭትና ያለ ጭንቅ የመኖር ዘዴ
ገጽ ፳፭፣ ፴፪-፵
በሥራም ተክለ ሃይማኖት
፩፻፱፻፳፭
አዲስ አበባ

፳፯. የአስማኤል ቀጥቋጦ (የአምነት ታሪክ ነው
ከትዳስ መጽሐፍ የተወሰደ)
በብላታ ወልደ ጊወርጊስጤ
፩፻፱፻፶፱
አዲስ አበባ

፳፱. ጋዘንና ደበታ የዓለም ታላላቅ አጫጭር ታሪኮች
ገጽ ፩፣ ፳፣ ፳፭፣ ፶፪፣ ፳፮፣ ፳፱
በሻምበል አፈወርቅ ዮሐንስ
፩፻፱፻፸፪
አዲስ አበባ

፴. ድብልቅ
ገጽ ፳፯
በአውሎስ ሞሞ
፩፻፱፻፶፯
አዲስ አበባ

፴፩. ቅድሚያ ከ፳፻ ተሰራጭ ምዕራፍ የክፍተር ፲፯
ያለውን ግራም የሆነ ኃይል ታልጦ በቅቧል
በአውሎስ ሞሞ
፩፻፱፻፶፭
አዲስ አበባ

፴፪. ዕውቀት
ገጽ ፩፣ ፳፭
በአውሎስ ሞሞ
፩፻፱፻፶፭
አዲስ አበባ

፴፫. ሳይንስና ፋናወ (በሰ ፀሐይ በሰ ከዋክብት
በሰ ባለ ይት ማዕዘን ወይም ትሪያኦንግል በሰ
ተለያዩ ፍጥረታት አበቅ ነው)
በተስፋዬ ነጋሽ
ገፋር ፳፭ ቀን
፩፻፱፻፶፭
አዲስ አበባ

፴፬. አንድነትና ኅብረት የነጻነት መመሪት
ኢትዮጵያ እጅግ ወደ አግዚአብሔር ዘርግታ
ትጻልያለች በሰ ልጆቿም የመንፈስ ቅዱስን
በረከት ትቀበላለች ይላል
ከሥዕላዊ መግለጫ ጋር
በአሊ ክበደ
፩፻፱፻፶፭
አዲስ አበባ

፴፭. የቅኔ እዝመራ (ሃይማኖታዊ የሆነ ጥቅስ
ያለበት ነው)
በከበደ ሚካኤል
፩፻፱፻፶፯
አዲስ አበባ

፴፮. የዓለም መቀነት የአምነት ንቅናቄና በዓለም ላይ
ገጽ ፴፫-፵፪
በበኩረጽጥን ተስፋዬ
ጥር ፩ ቀን
፩፻፱፻፶፱
አዲስ አበባ

፴፯. አሳምና ሐዋን ጽፈውት የተገኘ ማሰታወሻ
ልብ ወለድ
ትርጉም በጌታቸው ኃይሌ
፩፻፱፻፶፭
አዲስ አበባ

፴፰. የልጆች ሁኔታ በቤትና በትምህርት ቤት
የወላጆች የወጣቶችና የአስተማሪዎች መረ
በሰ እምነት ነው
ትርጉም በአምነት ገ/አምላክ
፩፻፱፻፶፭
አዲስ አበባ

፴፱. እኔና አንተ
ገጽ ፲፮፣ ፴፪፣ ፳፮፣ ፶፪፣ ፶፬
በአሸግሬ ታደሰ
፩፻፱፻፶፯
አዲስ አበባ

፵. መዝሙረ ወንጌል
በመንግሥቱ መኳንን
፩፻፱፻፸፪
አዲስ አበባ

፵፩. ምስትላቅል
ከብሩ ደስፋ ለመድኃኔ ዓለም ብሏል ደራሲው
በመጀመሪያ ገጽ
በአውሎስ ሞሞ
፩፻፱፻፶፭
አዲስ አበባ

፵፪. ሐዲ ነፍስ ወሥጋ የነፍስና የሥጋ ማደሻ
በምናል የሥጋት
፩፻፱፻፸፫
አዲስ አበባ

፵፫. የዓለም ድርጅቶች በዓለም
በታደሰ አብጻ
፩፻፱፻፶፯
አዲስ አበባ

፵፬. ሥርዓተ ቅዳሴ
በኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በቅዳሴ ጊዜ
የግንባር የግንባር አሉት ትልቅም ትንሹም ያጠኑት
ዘንድ በግልጽና በአግባብ በአጭር ዘዴ የተሰናዳ
(የአምነት የአሉት መጽሐፍ ነው)
በየጥን ብርሃን ጌታነህ
፩፻፱፻፶፯
አዲስ አበባ

፵፭. የሕሊና ስኬር (ምርጥ ታላት ያለበት ሰውንና
አምላክን ለይተ ለማወቅ የሚረዳ በልዩ አባባል
የተቀመረ መጽሐፍ ነው)
በየጥን ብርሃን ጌታነህ
፩፻፱፻፶፯
አዲስ አበባ

፵፮. መቅደ ኩሉ አፍቅረ ለአግዚአብሔር አምላክክ
ትእዛዙ ለአግዚአብሔር ወያቦርህ አእድንተ
በሰ ክርስቲያን ሃይማኖትና ምግባር ነው
በሊቀ ሊቃውንት ገብረ አብ
የካቲት ፲፭ ቀን
፩፻፱፻፶፭
አዲስ አበባ

፵፯. የኢየሱሳልምና የትዳሳት በታዎች ታሪክ
በአውሎስ መን አመና
ዓመተ ምህረት የሰውም ነገር ግን በግምት
፩፻፱፻፶፫
አዲስ አበባ

፵፰. አግዚአብሔር እውነተኛ ይሁን
(በሰ የሆነ ወይም ኦርቶዶክስ አሳውያን
መሰራት የተጻፈ ነው)
ትርጉም በዓለም አባታዊ ድርጅት
፩፻፱፻፶፯
አዲስ አበባ

፵፱. በቅርቡ ከአምላክ የሚመጣ ታላቅ በረከት
(ይህም የኦርቶዶክስ መጽሐፍ ነው
የታተመበት ዘመን ገደብ አለቀቀደ
በፊተኛው እትም አድርጓልሁ) ።
፩፻፱፻፶፯ ሉጋ
አሚሪካ

፶፩. መዝገበ ሃይማኖት
በቅድስት ሥላሴ የድርሰት ክፍል
፩፻፱፻፶፱
አዲስ አበባ

፶፪. መጽሐፈ ሥነ ፍጥረት ምስል አምስቱ
አእማዶ ምሥጢር
በሊቀ መገብረ ጌታነህ
፩፻፱፻፶፯
አዲስ አበባ

፶፫. የይሐዋ ምሥክርና ሃይማኖታቸው
በመራጭተ ክርስቶስ ማንበር
፩፻፱፻፶፯ ሉጋ
አሚሪካ

፶፬. የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ
ቤተ ክርስቲያን ታሪክ
በአባ ጉርጉርዮስ
፩፻፱፻፶፯
አዲስ አበባ

፶፭. መለኮታዊ ኃይል
በተክለ ማርያም ገዛሽኝ
ሐዋሪ ፳ ቀን
፩፻፱፻፶፭
አዲስ አበባ

፶፮. የቤተ ክርስቲያን ታሪክ በዓለም መድረክ
በአባ ጉርጉርዮስ ሊቀ ጳጳስ
፩፻፱፻፶፭
አዲስ አበባ

፶፯. መጽሐፈ አሚን
የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ሃይማኖት ባሕልና
ታሪክ አምስቱ ሉሊት የሰውም እምነት
በማንነጻር የሚያስረዳና የሚገልጽ ነው
በአክሊል ብርሃን ወ/ፌቀስ
፩፻፱፻፶፯
አዲስ አበባ

፩፻፮፡ መርሐ ልቦና
 ስለ ግዕዝ ቋንቋ በኢትዮጵያ የሥራትና
 የወንጌል እምነት ሰላት ብዙ ጠቃሚ
 የሆኑ መረጃዎችን የያዘ መጽሐፍ ነው
 በሊቀ ጳጳሱ ለብርሃን ውቅ
 ግሪፍዎስ ፍጅ ቀን
 ፩፻፱፻፵፭
 አዲስ አበባ

፩፻፳፡ መሠረተ እምነት ዘቤተ ክርስቲያን አርቶዶክስ
 ባዊት ተዋሕዶ
 በአቡነ ጉርጉርዮስ
 ፩፻፱፻፸፫
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ግርድ ሉተር
 ትርጉም በኢግ
 ፩፻፱፻፶፱
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ባሕረ ሐብብ ወፍክረ ከዋክብት ከልብ ሰዋ ጋር
 በተሰሩ ማቢት
 ፩፻፱፻፶፫
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ጥንተ ለግን ዘኢትዮጵያ
 በርዕሰ ደብር ዕቅድ እንድርያስ
 ፩፻፱፻፳፫
 አሥመራ

፩፻፺፡ ተወቀቡኑ እምሐሳውያን ነቢያ
 በመንበረ ፓትርያርክ
 ሐምሌ ፪ ቀን
 ፩፻፱፻፵፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ አስደናቂ ተለምር ፪፻/፲፮ ተዛብሎ የወጣ
 በሊቀ ብርሃኖች መርቆርዖስ
 ፩፻፱፻፵፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ሃይማኖት የለዋንን መቃብር አንድ አያደርገንም
 በመንበረ ፓትርያርክ
 ፩፻፱፻፵፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ክብረ ቅዱሳን
 በቀሊስ ክፍያለው መራሒ
 ግንቦት ፲፮ ቀን
 ፩፻፱፻፵፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ የቤተ ክርስቲያን አስተዋጽኦ ለኢትዮጵያ
 ሥልጣኔ
 በቀሊስ ክፍያለው መራሒ
 የካቲት ፲፮ ቀን
 ፩፻፱፻፵፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ወላዲተ አምላክ በመጽሐፍ ቅዱስ
 በዲ.እቩኑና በዲ.ፂ፯
 ፩፻፱፻፵፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ቁፍ ቅዱሳት መእሳዮች ምንድን በኢትዮጵያ
 አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
 በዶ/ዲበኩሰ ዘውዴ
 ፩፻፱፻፵፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ የኢትዮጵያ ሥልጣኔ
 በበላይ ግደይ
 ፩፻፱፻፸፫
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ግምድ ሃይማኖት
 በብርሃን ጉብኝ
 ፩፻፱፻፵፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ኢትዮጵያ
 በግርማ ዘውዴ
 ፩፻፱፻፵፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ፍጥረ ብርሃን
 በአሥራት ገ/ግርያም
 ፩፻፱፻፵፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ፍትሐ ነገሥት ብሔረ ሕግ ወቀጥናት
 መዲሐኖት እምላካውያት ቀናጥናት ቤተ
 ክርስቲያናውያት
 በዶ/ዲበኩሰ ዘውዴ
 ፩፻፱፻፵፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ትምህርተ መለኮት
 በዓሥራት ገ/ግርያም
 ፩፻፱፻፸፫
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ መቶ ተለመድና ከተኩላ ዝምድና
 በሊቀ ጠባብት አያሌው ታምሩ
 ለአባ አየለ መልስ የተሰጠበት ነው ለካቶሊኮች
 መስከረም ፳ ቀን
 ፩፻፱፻፶፫
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ሰው ሆኖ እንከ ልቡና አለህ የእግዚአብሔርን
 የጌትነቱን ምሥጢር የማወቅ ብርሃን በልቡናህ
 ተፈንተቀብሃልና ሃይማኖትህን በእእምርህ
 የምትመዝንበት የሃይማኖት ግዛን እነሆ
 ለካቶሊኮች መልስ የተሰጠበት ነው
 በመልእክ ብርሃን አድማሱ ጀምበረ
 ነሐሴ ፩ ቀን
 ፩፻፱፻፶፭

፩፻፺፡ የኢትዮጵያ እምነት በሰሰቱ ሕግጋት
 በሊቀ ጠባብት አያሌው ታምሩ
 ፩፻፱፻፶፫
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ከተኩላ ሃይማኖት
 ከተዋሕዶ ወጥቶ የኅርሱስታንት ጭራ
 ለነበረው ዘመንፈስ ቅዱስ ብርሃ
 በግሪፍ የተሰጠ መልስ ነው
 በመልእክ ብርሃኖች አድማሱ ጀምበረ
 ጥር ፮ ቀን
 ፩፻፱፻፶፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ስለ ክርስቶስ
 ባሕርያት እካላዊ ተዋሕዶ የምታምንው
 ትምህርት ይህም ከተዋሕዶ ወጥቶ የካቶሊክ
 የእፍ ምላሽ ላሽ የነበረ ቢሆን መልሱን
 ከላይ በቀጥር ፩፻፵፱ በተጠቀሰው
 መጽሐፍ ተሰጥቷል
 በዶ/አባ አየለ ተከላይማኖት
 ፩፻፱፻፶፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ዜና ኢትዮጵያ
 በሀገረ ቅድስት ኢየሩሳሌም
 በአባ ፈልጶስ ላለስ
 ፩፻/መጽሐፍ
 ፩፻፺፻፲፱-፩፻፺፻፳፯
 አሥመራ

፩፻፺፡ የሰነድ ማበረጃዎች
 አስተርጓሚ በአቡ ፈልጶስ
 ፩፻/መጽሐፍ
 ፩፻፺፻፲፱-፩፻፺፻፳፯
 አሥመራ

፩፻፺፡ ክብረ መስቀል
 መስቀል ምንድን ነው በተለይ
 ሥልጣኑን ያስበረተ የመስቀል ታሪክ
 በማበታወቂያ ማጌስቲር
 ፩፻፱፻፶፫
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ የኢትዮጵያ ታሪክ
 ገጽ ፩፻፳፭-፩፻፵፭
 በአባ ጋስፓሪን
 ፩፻፱፻፶፫
 አሥመራ

፩፻፺፡ ስምዎ ጽድቅ ብሔራዊ
 በመሠረተ ሰብሐት ለአብ
 ፩፻፱፻፶፭
 አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ትንቢተ የሸሀ ሐሊን ገብርኤል
 አቅራቢ በጋላ ተፈራ
 ፩፻፱፻፶፱
 አዲስ አበባ

፩፻፳፱፡ ትውፊታዊ የሳብ ዘመናትና ታሪኩ
በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን አቋምና
ሥርዓት መሠረት
በመሠረት ሰብሐት ለአብ
፩፻፳፻፲፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፲፱፡ ቃል እግዚአብሔር ነበረ ሁሉ በእርሱ ሆነ
በመሠረት ሰብሐት ለአብ
፩፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፡ ዛሬ ያህኒት የኅገ ልሰማይ
የከተሰሙ ብርሃን ስብከት ወንጌል ግንባር
፩፻፲፱፡ ሙሉ ሐዋርያት
በመንበረ ፓትርያርክ
፲፫ ፻፳፯
፩፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፩፡ እነሱም ያህኒት አምን ለእነሱ ሊትተዱ
ተሳግዞ ለተባባሪ ፈሪያ እግዚአብሔር
ፍጥተ ጥብብ
በእስረክ የኒስው
፩፻፳፻፳፯፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፪፡ እግዚአብሔር በፍጥረቱ ለፍጥረቱ
ደታወቃል
በከፍተኛ ርኅብ ተብሎ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፫፡ የእለምር መከፈቻ
በጋይሱ ልማቱ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፬፡ የጋብቻ ጠንቅ
የፈረኩት ይደርሳል ትናት ቤት ያፈርሳል
በመከራ እጥፍቷት በሚያስደግጉት አጣት
በወንድይራራ ይመር
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፭፡ ጋብቻና የወሊድ ቁጥጥር
በሽረራው መንገዝ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፮፡ አውቀን አንታረም
በእስረኛ አበባ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፯፡ ሙሉ ሐዋርያት ትሳስ ይናገር
የክርስቲናን ሃይማኖት መሠረት
ትርጉም በደብ ካግሁን
የተፈረሰበት በግምት ፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፰፡ ሥርዓተ ጋብቻ
በቀሰሰ ከፍያለው መራሐ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፱፡ ትምህርቱ የግድግዳ ብርሃን መስታወቅ
በእም ላንኤል ደረሰ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፺፡ የቤተሰብ መንፈሳዊ ሕይወት
በቀሰሰ ከፍያለው መራሐ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ የመንፈስ ጋብቻ
በከባድ ወልደሚካኤል
ጥቅምት ፳፻፳፯ ቀን
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ታላላቅ ምዕራፎች ከታላቁ ሙሉ ሐዋርያት
በሰጥትራል ግብት
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ግዛግል የተለመደ ሕግ ነው
፩፻፲፱፡ ሙሉ ሐዋርያት
መምህር ኪ/ግርያም ገ/ሕይወት
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ጋብቻና
(በቤተ ክርስቲያን ሥርዓትና በእግዚአብሔር
መንፈስ የተመራ)
በእስረኛ ደምበራ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ቅዱስ አውግስጢኖስ
በምሥራች ድምጽ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ “ይ” ነገረ ተገኝ “ቢ” ፈጽላ ተለውጦ
በሀላፊ ተክል ግርያም
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ የአንድነት ገብታ
በግራ አገጣጥሞ አስገደደም ረዳ
በግምት ፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ፍጥተ ብርሃን
በዘርዘራት ተሳለ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ወንጌልን በእስረኛ ጥምቀት
በእንዲት ጥምቀት እየጥራል
በጠቅላይ ቤተ ክህንነት
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ከምሥራች ምዕራብ
በዓለም አቀፍ ብሩ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ግዕድተ ብርሃን
በዓገማዊ ምሥራቅ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ሥርዓተ ትዳሴ
ለተሳውሰኝና ለዲያቆኖች ሁሉ የሚገባ ፡ አምስት
እለግድ ምሥጢር አሥርቱ ታላት እሪት ለድቡቅ ታላት
ወንጌል ለኢትዮጵያ ሕዝብ ክርስቲያን ጥቅም ከብሉይ
ከሐዲስ ከሊቃውንት የተወጣጣ ቃል
በመምህር ገብረ ኪዳን ውጦ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ሙሉ ሐዋርያት በክሊስ
በኢሳይያስ ዓለሜ
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ የእርሜና የዘመን መቆጣሪያ በኢትዮጵያ
መንግሥት ከመሠረተ ከተሞች ስብስታህ
እስከ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
በዓይነ ዓለም ገ/ግርያም
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ምዕራብ ምሥጢር
የምሥጢር ጉተራ
በበላቀ እውነት
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ የጥብብ ፋና
ግንባታ ጥብብ በዕውቀት ከበረሃ ለዘነ በእርሱ
በፍቅረ ሥላሴ ወልደ ሐና
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ጋብቻና ጊዜው
(በእምነት ትእዛዝ የተፈጸመ
የጋብቻ ሥነ ሥርዓት ግለት ነው)
በኤልያስ በዛህ
ነሐሴ ፲፫ ቀን
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

፩፻፳፻፳፻፲፱፡ ቃሉ ይናገር
በኢትዮጵያ ሙሉ ሐዋርያት
፩፻፳፻፳፻፲፱፮
አላብ አበባ

125

፩፻፺፮፡ ዜና ቤተ ክርስቲያን ዘኢትዮጵያ ልዩ እትም
ጭፍን የታሪክ ቅሰጣ በሚል ርዕስ
ለካቶሊኮች የተሰጠ መልስ ነው
በመንበረ ፓትርያርክ
ጥር ቅን
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፫፡ መጽሐፈ ቅኔ
የፈተኞችና የእስኞች የኢትዮጵያ ሊቃውንት
የሰበሰቡት የቅኔያት ጉተራ ሲሆን ቅኔዎቹ
በል እንድ ዓሳርያና ሁለት ዓሳርያት
በሚገባ ተገትና የሚያበረክቱ ምሥጢር
መለኮት ያለባቸው ናቸው
በባላታ ጉራይ ውሥላቤ
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፭፡ መጽሐፈ ቅኔ
ዘጠኝ ሊቃውንት (የሊቃውንት መታሰቢያ
ቅኔዎቹ ሁሉ ምሥጢር ተዋሕዶና ምሥጢር
መለኮት ያለባቸው
በመልክብ ባርግን አድግሎ ጀ.
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፭፡ መጽሐፈ ሰጥሎ
መጽሐፈ አክሱር የኢትዮጵያ ባሕራዊ ጽንፍ
መለኮታዊ የሆኑ ታላቆችን ትርጉም የሚሰጥና
በሚገባ የሚያበረክቱ ነው
ተስፋ ተበረ ሥላሴ
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፮፡ ለዐቅብር
የቀን መጽሐፈ (በል ፍጥረታት አማጥ
ነው የሚያበረክቱ)
በመንበረ ጳጳሳት ት.ሥ.ካ.
ልምሌ ፌ. ፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፯፡ የጥበብ ሁሉ መጀመሪያ እግዚአብሔርን
መፍራት ነው
መጻሕፍተ ሰሎሞን ወሲራብ፤ ከቀድሞ
እባቶች ጀምሮ ሲወርድ ሲቀረጽ
የመጣው ንባብና አንድምታ ትርጓሜው
የኢትዮጵያ ሊቃውንት እንደጻፉትና
እንደተረጉሙት በል የይግጥናትና ስለሌላም
ምሥጢር የሚያበረክቱ ነው
በአልጋ ወራሽ ልዑል ተፈሪ መ.
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፭፡ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ
ቤተ ክርስቲያን
መሠረተ ሃይማኖትና የካህናት ተልዕኮ
በሰይፈ ሥላሴና በሊቀ ሥልጣናት
አባ ኃብተ ማርያም ወርቅነህ
በኔ ፍጅ ቀን
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፱፡ ጥንታዊ የኢትዮጵያ ትምህርት የዜማ፤ የቅኔ
(የትርጓሜ መጻሕፍት የይግጥናት ምርምር
ትምህርተ መለኮት፤ ነው)
በሊቀ ሥልጣናት ኃብተ ማርያም
በግምት ፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፡ እግዚአብሔር ከእኛ ጋራ ፪ኛ/መጽሐፍ
(የእምነት መጽሐፍ ነው)
በአባ ፈልጎስ የወንጌል እሥረኛ
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ኦርቶዶክስ ሃይማኖት ፩ኛ/ መጽሐፍ
በአቡነ ገብረኤል
፩፻፳፻፳፯
አሥመራ

፩፻፺፡ ትቤ አክሱም ሙት አንተ
(እናትህ አክሱም ጸጥን እንተ ግንህ ትላለች)
የይግጥናትና የታሪክ ምርምር ያለበት
መጽሐፍ ነው
በአበረስ የኔበው
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፡ መጽሐፈ ኦርቶጣላብ (በቀድሞ ዘመን በሙ
ሊጠራ ያልፈለገ መንኲሴ ተውላጠ ስም
ነው) (ኦርቶጣላብ ግለት መንጽር ነው)
ምሥጢር መለኮትና ልዩ ልዩ የሆኑ
የፍልሰፍና ታላቆችን የያዘ ነው
በወዳጅነህ ወልደ ሥላሴ
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ጎጆ ጽባሕ
ከቅዱሳት መጻሕፍትና ከታሪክ ከሌሎችም
ከልዩ ልዩ መጻሕፍት ተለቅሞ የተጻፈ ነው
በጎሩይ ወልደ ሥላሴ
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፡ እግዚአብሔር ከኛ ጋራ
፪ኛ/መጽሐፍ የተዋሕዶ ምሥጢር
በአባ ፈልጎስ ሊቀ ጳጳስ
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ምርጥ ታላት በል አባት እናት
(በጣም ጥልቅና ምርምራዊ የሆነ ምሥጢር
መለኮት ያለበት ነው)
በልዑል ራስ ካጣ ኃይሉ
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ትምህርተ መለኮት እምስሐ
አዕማድ ምሥጢር
የመገፃፀፍ ደሴት፤ ወዳጅ ልቤ የሰውን
ጠባይና ኑር በምሳሌ የሚገልጽ
በጎሩይ ወልደ ሥላሴ
፪ኛ/ ፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፡ መዝሙረ ጳዊት
ከጥንት የኢትዮጵያ ሊቃውንት ሲወርድ
ሲቀረጽ የመጣ አንድምታ ትርጓሜ
በአባ ቴዎፋሎስ
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ገይሰ ሃይማኖት ዘተዋሕዶ
በትግግሌ ዘንብ፤
መስከረም ፯ ቀን
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ዜና ሳል ይበላል፤
ከአንድ ጽኑኝ ተፈልፋለው በል ታንኔ
ቤተ መቅደሶችና በል እምነት የሚናገር
መጽሐፍ ነው
በደጃ/ብርሃን መስቀል ደሰታ
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ነፃነት የእናት ወገር መሠረት ነው
ሰለ ተዋሕዶ እምነት የሚያበረክቱና
የታሪክ መጽሐፍ
፩፻፳፻፳፯-፩፻፳፻፳፯
የእጅ ጽሑፍ ነው፤
ገጽ ፮-፭, ፲፭, ፳፫, ፶፮, ፭, ፭፭, ፩፻፲,
፩፻፴፮, ፩፻፵፱, ፩፻፶፮, ፩፻፶፫, ፩፻፶፮,
፩፻፶፮, ፩፻፶፮-፭
በአባ ተስፋ ሥላሴ ጥገሰ
፩፻፳፻፳፯
አዲስ አበባ

፩፻፺፡ ጽላሉት መንፈስ ቅዱስ
ስለኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
ከብር የተጻፈ ነው።
ከኢት. ቤተ ክርስቲያን ታሪክና
ዜና ግድፈኝ
ጥር ፫ ቀን ፲፱፻፶፮ ጉም.
አዲስ አበባ

ማሳሰቢያ

ለአንባቢያን በሙሉ በኢትዮጵያውያንም ሆነ በባዕዶች አስተሳሰብ በኢትዮጵያ ሊቃውንት እጅ የተጻፉ መጻሕፍት እንደሌሉ ነው የሚታመነው።

ስለዚህ ነው እኔም ይህንን ለማስተባበል ብዬ ለጥናቱ በማስረጃነት ያቀረብኳቸው ከአንድ ጀምሮ እስከ ጀጂጅ ድረስ የትምህርተ መለኮትና የምርምር ወይም የቴኮሎጂና የፍልስፍና ጥናቶች በኢትዮጵያ ሊቃውንት ብቻ የተጻፉትን መጻሕፍት መርጫ ለማስረጃነት ያቀረብኳቸው መሆኑ እንዲታወቅ ይሆን ዘንድ በቅድሚያ አሳስባለሁ።

ስለ ትምህርተ መለኮትና ምርምር ማለትም ስለ የቴኮሎጂና ፍልስፍና በኢትዮጵያ ሊቃውንት የተጻፉ መጻሕፍት በእኔ እጅ እንኳን የሚገኙ ጅጂጅ ናቸው። ነገር ግን እኔ ለማስረጃነት የጠቀስኳቸው አብዛኞቹ በሚስጢር ስለሚገኙ ነው። ስለዚህ በሚሥጠር የማይገኙትንና አንዳንድ የኢትዮጵያ ደራስያንም በጽሑፋቸው ውስጥ አልፎ አልፎ ምርጥ የሆኑ የእምነት ቃላት ያስገቡትን ለሌሎች ደራሲያን ማበረታቻ ይሆን ዘንድ በማስረጃነት የጠቀስኳቸው መሆኑን በትህትና ለአንባቢያን እገልጻለሁ።

ማስታወሻ

የተከበራችሁ አንባቢያን በእየጥናቱ መጨረሻና አስፈላጊ በሆነው ሁሉ ጥቅሶቹ የገቡ ቢሆንም በይበልጥ ግልጽ ለማድረግ በዋቢነት (ማስረጃነት) ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንደ ሚከተለው አቀርባለሁ።

ዘፍ. ም. ፬ ቁ. ፫-፭
ዘፍ. ም. ፰ ቁ. ፳-፳፪
ዘፍ. ም. ፲፪ ቁ. ፯-፲
ዘፍ. ም. ፲፬ ቁ. ፲፯-፳፩

ዘፍ. ም. ፲፩ ቁ. ፱-፲
ዘፍ. ም. ፳፪ ቁ. ፩-፲፱
ዘፍ. ም. ፵፯ ቁ. ፩-፱
ዘጸ. ም. ፲ ቁ. ፳፭-፳፮

ዘጸ. ም. ፲፪ ቁ. ፭-፳፱
ዘጸ. ም. ፳ ቁ. ፳፪-፳፮
ዘጸ. ም. ፳፪ ቁ. ፳-፳፩
ዘጸ. ም. ፳፫ ቁ. ፲፬-፲፱
ዘጸ. ም. ፳፱ ቁ. ፩-፱
ዘጸ. ም. ፳፱ ቁ. ፩-፴፯, ፴፱-፵፮
ዘጸ. ም. ፴ ቁ. ፩-፴፪
ዘጸ. ም. ፴፱ ቁ. ፲፭-፳, ፳፭-፳፱
ዘጸ. ም. ፴፭ ቁ. ፳፫-፳፭
ዘጸ. ም. ፲፭ ቁ. ፩-፲፫
ዘሌ. ም. ፩ ቁ. ፩-፲፯
ዘሌ. ም. ፪ ቁ. ፩-፲፩
ዘሌ. ም. ፫ ቁ. ፩-፲፯
ዘሌ. ም. ፬ ቁ. ፫-፴፭
ዘሌ. ም. ፭ ቁ. ፯-፲፱
ዘሌ. ም. ፮ ቁ. ፯-፴
ዘሌ. ም. ፯ ቁ. ፩-፲፱
ዘሌ. ም. ፰ ቁ. ፩-፴፮
ዘሌ. ም. ፱ ቁ. ፫-፳፱
ዘሌ. ም. ፲ ቁ. ፲፪-፳
ዘሌ. ም. ፲፪ ቁ. ፯-፳
ዘሌ. ም. ፲፬ ቁ. ፲፯-፴፫
ዘሌ. ም. ፲፭ ቁ. ፫-፳፱
ዘሌ. ም. ፲፮ ቁ. ፫-፳፱
ዘሌ. ም. ፲፱ ቁ. ፭-፱
ዘሌ. ም. ፳፪ ቁ. ፲፯-፴፫
ዘሌ. ም. ፳፫ ቁ. ፱-፴፱

ዘሌ. ም. ፳፱ ቁ. ፱-፲
ዘሌ. ም. ፳፯ ቁ. ፱-፲፮
ዘጉ. ም. ፭ ቁ. ፲፭-፴፩
ዘጉ. ም. ፮ ቁ. ፲-፳፩
ዘጉ. ም. ፯ ቁ. ፲-፴፱
ዘጉ. ም. ፰ ቁ. ፰-፲፭
ዘጉ. ም. ፲ ቁ. ፱-፲፩
ዘጉ. ም. ፲፭ ቁ. ፩-፴፪
ዘጉ. ም. ፲፭ ቁ. ፯, ፲፯-፲፳
ዘጉ. ም. ፲፱ ቁ. ፩-፯
ዘጉ. ም. ፳፫ ቁ. ፩-፯, ፲፫-፲፱
ዘጉ. ም. ፳፰ ቁ. ፩-፴፩
ዘጉ. ም. ፳፱ ቁ. ፩-፵
ኢያ. ም. ፰ ቁ. ፴-፴፭
ኢያ. ም. ፳፪ ቁ. ፳፩-፴
መሳ. ም. ፮ ቁ. ፳፭-፴
መሳ. ም. ፲፫ ቁ. ፲፭-፳፩
፩ኛ/ ሣሙ. ም. ፲፫ ቁ. ፱-፲፫
፩ኛ/ ሣሙ. ም. ፲፭ ቁ. ፳፪-፳፫
፩ኛ/ ሣሙ. ም. ፲፮ ቁ. ፱-፯
፩ኛ/ ነገ. ም. ፫ ቁ. ፱-፯
፩ኛ/ ነገ. ም. ፰ ቁ. ፰፱-፳፮
፩ኛ/ ነገ. ም. ፲፭ ቁ. ፳-፴፩
፪ኛ/ ነገ. ም. ፲፮ ቁ. ፲-፲፯
፩ኛ/ ዜና ም. ፲፮ ቁ. ፵-፵፫
፩ኛ/ ዜና ም. ፳፩ ቁ. ፳፫-፴

ማስረጃ

ጥቅሶቹን ለማውጣት የተጠቀምኩበት መጽሐፍ ቅዱስ በ፩ሺ፱፻፵፯ ዓ.ም. የታተመው ፎቅ ቅዱሳት መጻሕፍት የያዘው ትልቁ መጽሐፍ ሲሆን የሐዲስ ኪዳንን ጥቅሶች የተጠቀምኩበት ደግሞ በ፩ሺ፱፻፵፰ ዓ.ም. ፎቅ ኮፒ የሆነው የእጅ ጽሑፍ መሆኑን ለአንባቢያን በትህትና አሳስባለሁ።

ስለ ተዋሕዶ

ማለትም መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክ ፍጹም ሰው መሆኑን የሚያስረዳ ምሥጢረ ተዋሕዶ ፤

ሉቃ. ም. ፱ ቁ. ፲፰-፳፫
 ዮሐ. ም. ፲፬ ቁ. ፩-፳, ፱-፲፫
 ማቴ. ም. ፲፮ ቁ. ፲፪-፳፩
 ዮሐ. ም. ፩ ቁ. ፩-፮, ፴፬, ፶፩
 ማር. ም. ፳ ቁ. ፳፯-፴
 ዮሐ. ም. ፮ ቁ. ፵፬-፵፰, ፳፯-፸
 ኢሳ. ም. ፶፫ ቁ. ፩-፲፪
 ዮሐዋ. ም. ፳ ቁ. ፴፯-፵
 ዮሐ. ም. ፲፪ ቁ. ፵፬-፵፰
 ፩ኛ/ ዮሐ. ም. ፫ ቁ. ፳-፱
 ዮሐ. ም. ፩ ቁ. ፩-፲፮
 ዮሐ. ም. ፳ ቁ. ፲፱-፳, ፳፱-፴
 ዮሐ. ም. ፱ ቁ. ፩-፵፩
 ሉቃ. ም. ፳፪ ቁ. ፳፯-፸፩
 ሉቃ. ም. ፳፫ ቁ. ፴፱-፶፩
 ማር. ም. ፭ ቁ. ፯-፳፩
 ማር. ም. ፫ ቁ. ፲፩-፲፫
 ሉቃ. ም. ፱ ቁ. ፴፫-፴፯, ፩-፲፫
 ማቴ. ም. ፱ ቁ. ፩-፲፪
 መዝ. ፩፻፴፩ ቁ. ፲፫-፲፭
 ሉቃ. ም. ፩ ቁ. ፳፯-፶፯
 ዘፍ. ም. ፩ ቁ. ፳፯-፴

ዮሐ. ም. ፲፮ ቁ. ፳፩-፳፮
 ዮሐ. ም. ፲ ቁ. ፴-፵
 ዮሐ. ም. ፱ ቁ. ፩-፵፩
 ፩ኛ/ ቆሮ. ም. ፩ ቁ. ፲፭-፲፱
 ሮሜ. ም. ፩ ቁ. ፳፩-፳፪
 ሮሜ. ም. ፫ ቁ. ፳፯-፳፰
 ሮሜ. ም. ፱ ቁ. ፲፫-፲፱
 ሮሜ. ም. ፭ ቁ. ፩-፳፩
 ዮሐ. ም. ፲፮ ቁ. ፳፱-፴፪
 ሮሜ. ም. ፯ ቁ. ፳፱-፳፯
 ዮሐ. ም. ፲፯ ቁ. ፫-፭
 ፊል. ም. ፪ ቁ. ፯-፲፩
 ዘፍ. ም. ፫ ቁ. ፩-፳, ፳፯-፳፫
 ቆላ. ም. ፩ ቁ. ፲፭-፳፩
 ዮሐዋ. ም. ፪ ቁ. ፴-፵
 ኤፌ. ም. ፩ ቁ. ፳-፳፫
 ዕብ. ም. ፩ ቁ. ፫-፲፱
 ዮሐ. ም. ፭ ቁ. ፳፫-፴
 ራእ. ም. ፭ ቁ. ፲፫-፲፱
 ሮሜ. ም. ፱ ቁ. ፭-፮
 ፩ኛ/ ዮሐ. ም. ፭ ቁ. ፳-፳፩

ስለ አምላካችን ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሔር መሆን ብዙ ማስረጃ ማቅረብ ይቻላል ነገር ግን ለሚያምን ይበቃል ።

የማይረሳ ውለታ

ይህ ጥናታዊና ምርምራዊ ጽሁፍ በመጽሐፍ መልክ ተዘጋጅቶና ታትሞ ለአንባቢያን እንዲጻፈስ ለማድረግ የአቶ ቦጋለ ደምቤ እርዳታ ባይታከልበት ኖሮ በአጭር ጊዜያት ውስጥ ለሕትመት ባልበቃም ነበር ። የኒህም በጐ አድራጊ የሕይወት ታሪክ እንደሚከተለው ነው ።

አቶ ቦጋለ ደምቤን የተዋህዶ እርቶዶክስ እምነት ተከታዮች ከሆኑት ከወ/ሮ ዘርጊ ወልደሥላሴና ከአቶ ደምቤ ወፍዬ በ፲፱፻፴፮ ዓ.ም. በአዲስ አበባ ከተማ ተወልደው በአቡነ ተክለሃይማኖት ቤተክርስቲያን ጥምቀተ ክርስ ቲናን የፈፀሙ ሲሆን ዕድሜያቸው ለትምህርት ሲደርስ የኢትዮጵያን ፊደል ከሃይማኖት ትምህርት ጋር በማጣመር ከተማሩ በኋላ ከአንደኛ ደረጃ እስከ ኮሌጅ ያለውን ዘመናዊ ትምህርት በሀገር ውስጥ ያጠናቀቁ ሲሆን በተጨማሪ በውጭ ሀገር በከፍተኛ የኮምፒውተር ሳይንስ ትምህርት ተመርተዋል ።

አቶ ቦጋለ ደምቤ ከባለቤታቸው ከወ/ሮ ታደለች ገብረመድህን ጋር ከ፴ ዓመት በፊት ትዳር መሥርተው ሁለት ልጆች አፍርተዋል ።

በተግባራዊ ሥራም በሀገር ውስጥ የመጀመሪያውን የቴሌፎን ቢል በኮምፒውተር እንዲሠራ ከአደረጉት የኮምፒውተር ኤክስፐርቶች አንዱ ሲሆኑ በውጭ ሀገር የተባበሩት መንግሥታት መሥሪያ ቤት ተቀጥረው በሲሪላንካ፣ በባንግላዴሽ፣ በጃማይካ፣ በትሪኒዳድና ቶባጐ፣ በደቡብ ኮሪያ፣ በጊኒና ቦጋና፣ በኬኒያ፣ በሱዳንና ናይጄሪያ፣ በመሳሰሉ ሀገሮች እየተዘዋወሩ የኮምፒውተር ሥራ አስልጥነዋል ። በዛምቢያ ለስምንት ዓመት፣ ሱዳን ለአንድ ዓመት፣ ቦትስዋና ለሦስት ዓመት፣ እንዲሁም ከአለፉት አራት ዓመታት ወዲህ ለታንዛኒያ፣ ለስዋዚላንድ፣ ለሌሶቶ፣ ለዝምባብዌና ዛምቢያ የተባበሩት መንግሥታት የኮምፒውተር አማካሪ በመሆን በማገልገል ላይ ያሉ እውነተኛ የኢትዮጵያ ልጅ ናቸው ።

አቶ ቦጋለ ደምቤ የኢትዮጵያን ጥንታዊ የታሪክ ማስረጃዎች ማለባለብ ቤንና ለትውልድ ለማስተላለፍ ያዘጋጀታቸውን ጥናታዊ ጽሁፎች (ማንስክ ሪፕት) በመጽሐፍ መልክ ለማሳተም የገንዘብ እጥረት እንዳለብኝ ተረድተው ያላንዳች ማመንታት የዚህን መጽሐፍ ማሳተሚያ ግማሽ ዋጋ በመክፈል መጽሐፉ ታትሞ ለአንባቢያን እንዲሳረስ በመርዳት ለምን ጊዜም የማይረሳ ውለታ ጥለውብኛል ።

መድኃኒዓለም ትውልዳቸውን ይባርክ ፤

በተለይ ደግሞ መጽሐፉ ታትሞ ለሕዝብ እንዲሳረስ ባላቸው ፡ ፍ ለመለካከትና ንጹህ ኢትዮጵያዊነት፤

- ሀ. የቤታቸው ካርታ ከማሲያዛቸውም በላይ ባላቸው የማሳተም ፣ ምድ በፍጥነት ታትሞ እንዲወጣ ላደረጉልኝ ለአቶ ጌትነት አየለ ፤ ፍ ላዲተ አምላክ ቅድስተ ቅዱሳን ማርያም በሥጋና በነፍስ ትጠብቃቸው
- ለ. በተለያዩ መልኩ ለረዱኝ ፤ እንዲሁም ካህናትንና ቤተ ክርስቲያንን በማገልገል ጽኑ የሆነ ፍላጎት ላላቸው ወገኖቼ ለአቶ ዓለሙ አጋና ለአቶ ተስፋ ዮሐንስ ገ/ቴዎድሮስ ፤ የጀመሩት የተቀደሰ አላማ የተሳካ እንዲሆን እመኝላቸዋለሁ ፤
- ሐ. በእናት ኢትዮጵያ የንግድ ማተሚያ ድርጅት ዋና ሥራ አስኪያጅና ባለሥልጣኖች ፤ እንዲሁም ሠራተኞች በሙሉ ፤ በአንድነትና በቀና ልብ ስለተባበሩኝ ፤ በብሔራዊ ቀጥተኛ ተዋሕዶ ስም ቅዱስ ሚካኤል ይጠብቃቸው ፤
- መ. እንዲሁም ለአቶ ረታ ኃይሌና ለአቶ ሰይፋ ማን ያህልሃል ምሥጋናዬ የላቀ ነው ፤

አሜን ፤

አባ ተስፋ ሥላሴ ሞገስ ።

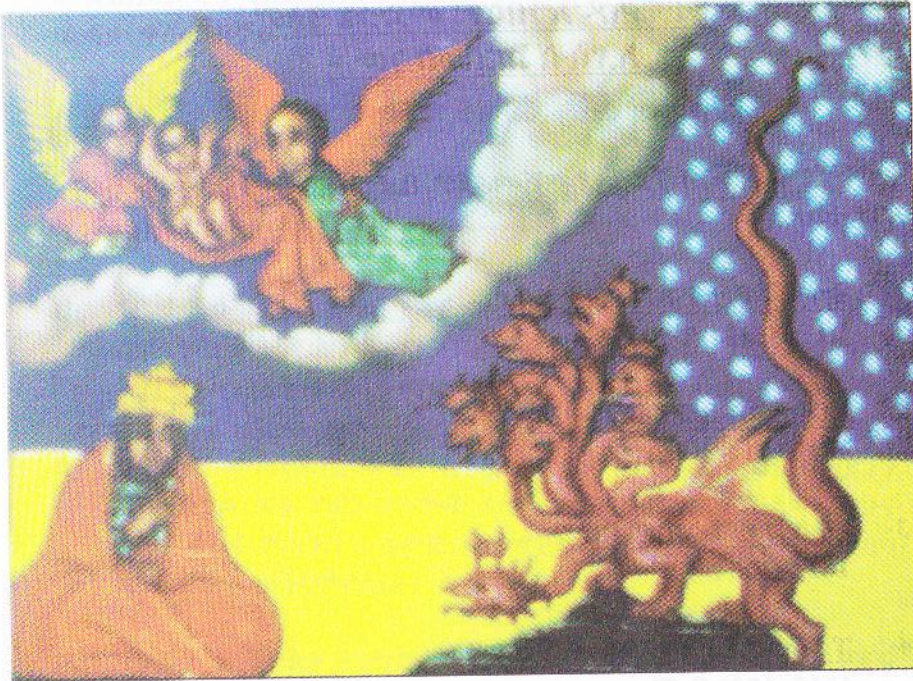
ቅዱስ ማርቆስ ኢትዮጵያዊ ነው ፤
የተዋሕዶ አንበሳም መድኃኒ ዓለም
ኢየሱስ ክርስቶስ ነው ።

ቀጥተኛዋና እውነተኛይቱ የመጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያን እንዴት ከፀት እንደተከፈለች

- 1. ቀጥተኛዋ ተዋሕዶ ፤ ኢትዮጵያ
ከ1-33-451 ዓ.ም.
- 2. አርቶዶክስ በሚል ስም ግሪክ
451-1014 ዓ.ም.
- 3. ካቶሊክ በሚል ስም በሮማ
1014-1054 ዓ.ም.
- 4. ፕሮቶስታንት በሚል ስም ጀርመን
1517-1521 ዓ.ም.

ዝርዝር ጥናቱን በክፍል ፩ ላይ ይመልከቱ ፡...
 ይህ ጥናት ለዶክተሬት የቀረበ ስለሆነ ኮፒ ማድረግና ገልብጦ ማሳተም በሕግ ያስቀጣል ። ጥናቱ የተዘጋጀው ለአንባቢያን በማያሰለች ሁኔታ አስፈላጊ የሆኑ ነጥቦችን ብቻ በማብራራት በአጭሩ የቀረበ ነው ።

አንባቢቶ ላስጀመረኝ ለዘላለም የማይጠፋ የብርሃን አምላክ መድኃኒ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ ሕያው እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን አሜን ፡...

ይ/ር ሲልቪያ ፓንክረስት የኢትዮጵያውያን ታላቅ ወዳጅ ከመሆናቸውም በላይ
 ኢትዮጵያ ሀገራችን በፋሺስት ኢጣልያን በግፍ በተወረረችበትና
 የምዕራባውያንን ድጋፍ ባጣችበት ወቅት ከፍተኛ ተቃውሞ ባማሰማትና
 ለኢትዮጵያ ድጋፍ በመሆን የማይረሳ አስተዋፅዖ ከማድረጋቸውም
 በተጨማሪ እኚህ የሀገራችን ባለውለታ ኢትዮጵያዊ አርበኛ በመሆን ወለተሥላሴ
 በሚል ስመ ክርስትና ተጠምቀው ከዚህ ዓለም በሞት በተለዩበት ወቅት
 ከኢትዮጵያ ሌላ የትም እንዳይቀበሩ በነበራቸው ኑዛዜ መሠረት እነሆ
 በቅድስት ሥላሴ ካቴድራል መካከለኛቸው ይገኛል።

ዶ/ር ሲልቪያ ፓንክረስት የኢትዮጵያውያን ታላቅ ወዳጅ ከመሆናቸውም በላይ
 ኢትዮጵያ ሀገራችን በፋሺስት ኢጣልያን በግፍ በተወረረችበትና
 የምዕራባውያንን ድጋፍ ባጣችበት ወቅት ከፍተኛ ተቃውሞ ባማሰማትና
 ለኢትዮጵያ ድጋፍ በመሆን የማይረሳ አስተዋፅዖ ከማድረጋቸውም
 በተጨማሪ እኚህ የሃገራችን ባለውለታ ኢትዮጵያዊ አርበኛ በመሆን ወለተሥላሴ
 በሚል ስመ ክርስትና ተጠምቀው ከዚህ ዓለም በሞት በተለዩበት ወቅት
 ከኢትዮጵያ ሌላ የትም እንዳይቀበሩ በነበራቸው ንቁ መሠረት እነሆ
 በቅድስት ሥላሴ ካቴድራል መካነመቃብራቸው ይገኛል።

**ቅዱስ ማርቆስ ኢትዮጵያዊ ነው፤
የተዋሕዶ አንበሳም መድኃኔ ዓለም
ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።**

ቀጥተኛዋና እውነተኛይቱ የመጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያን እንዴት ከፀት እንደተከፈለች

1. ቀጥተኛዋ ተዋሕዶ፡ ኢትዮጵያ
ከ1-33-451 ዓ.ም.
2. አርቶዶክስ በሚል ስም ግሪክ
ከ451-1014 ዓ.ም.
3. ካቶሊክ በሚል ስም በሮማ
1014-1054 ዓ.ም.
4. ፕሮቴስታንት በሚል ስም ጀርመን
1517-1521 ዓ.ም.

ዝርዝር ጥናቱን በክፍል ፮ ላይ ይመልከቱ፡...

ይህ ጥናት ለዶክተሬት የቀረበ ስለሆነ ኮፒ ማድረግና ገልብጦ ማሳተም በሕግ ያስቀጣል ። ጥናቱ የተዘጋጀው ለአንባቢያን በማያሰለች ሁኔታ አስፈላጊ የሆኑ ነጥቦችን ብቻ በማብራራት በአጭሩ የቀረበ ነው።

አንሳስቶ ላስጀመረኝ ለዘለዓለም የማይጠፋ የብርሃን አምላክ መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ ሕያው እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን አሜን።